

Eilandsraad

Onderwerp: Vaststelling begroting 2016

Registratienummer: 114/15 ER.

De eilandsraad van het openbaar lichaam Sint Eustatius;
gelezen de ontwerp-begroting 2016 van het bestuurscollege toegezonden aan de griffie en
doorgezonden aan de leden van de eilandsraad d.d. 13 november 2015;
gelezen het addendum van het bestuurscollege d.d. 26 november 2015, zijnde een toevoegsel (6
bijlagen) bij de ontwerp-begroting 2016;
gelezen het addendum van het bestuurscollege d.d. 26 november 2015, betreffende aanpassingen bij de
ontwerp-begroting 2016;
gelezen het advies van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 26 november
2015 kenmerk Cft 201500295;
gehoord het voorstel van de Centrale Commissie van 26 november 2015;
gelet op de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
mede gelet op de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het Besluit
begroting en verantwoording openbare lichamen BES;

besluit:

vast te stellen de begroting 2016 van het openbaar lichaam Sint Eustatius overeenkomstig het bij dit
besluit behorende bijlagen te weten:

1. de ontwerp-begroting 2016 d.d. 13 augustus 2015;
2. het addendum van het bestuurscollege d.d. 26 november 2015, zijnde een toevoegsel (6 bijlagen) bij

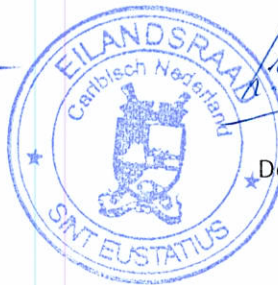
- de ontwerp-begroting 2016;
3. het addendum van het bestuurscollege d.d. 26 november 2015, betreffende aanpassingen bij de ontwerp-begroting 2016;
  4. het advies van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 26 november 2015 kenmerk Cft 201500295.

Vastgesteld in de openbare eilandsraadsvergadering van 27 november 2015.

De voorzitter,

De eilandgriffier,

De heer G. Berkel.

De heer L.F. van Ameijden Zandstra.

Eilandsraad

Onderwerp: Vaststelling wijziging begroting 2016

Registratienummer: 116|15 ER

De eilandsraad van het openbaar lichaam Sint Eustatius;

gelezen de ontwerp-begroting 2016 van het bestuurscollege toegezonden aan de griffie en doorgezonden aan de leden van de eilandsraad d.d. 13 november 2015;

gelezen het addendum van het bestuurscollege d.d. 26 november 2015, zijnde een toevoegsel (6 bijlagen) bij de ontwerp-begroting 2016;

gelezen het addendum van het bestuurscollege d.d. 26 november 2015, betreffende aanpassingen bij de ontwerp-begroting 2016;

gelezen het advies van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 26 november 2015 kenmerk Cft 201500295;

gelezen het advies van het college financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 4 december 2015 kenmerk Cft 201500305.

gehoord het voorstel van de Centrale Commissie van 26 november 2015;

gelet op de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;

mede gelet op de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES;

b e s l u i t:

vast te stellen de 1e wijziging van de begroting 2016 van het openbaar lichaam Sint Eustatius overeenkomstig het bij dit besluit behorende bijlagen te weten:

1. de ontwerp-begroting 2016 d.d. 13 augustus 2015;
2. het addendum van het bestuurscollege d.d. 26 november 2015, zijnde een toevoegsel (6 bijlagen) bij de ontwerp-begroting 2016;
3. het addendum van het bestuurscollege d.d. 26 november 2015, betreffende aanpassingen bij de ontwerp-begroting 2016;
4. het advies van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 26 november 2015 kenmerk Cft 201500295.
5. het advies van het college financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 4 december 2015 kenmerk Cft 201500305.

Vastgesteld in de openbare eilandsraadsvergadering van 8 december 2015.

De voorzitter,

De eilandgriffier,

De heer G. Berkel.

De heer L.F. van Ameijden Zandstra.

n.b. Bijgaand treft u eveneens aan de begroting 2016 van het openbaar lichaam Sint Eustatius waarin de 1e begrotingswijziging verwerkt is.

Begroting 2016

Openbaar Lichaam

Sint Eustatius

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Beleidsbegroting	6
<i>Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur</i>	7
<i>Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid</i>	11
<i>Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat</i>	14
<i>Hoofdfunctie 3. Economische zaken</i>	17
<i>Hoofdfunctie 4. Onderwijs</i>	20
<i>Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie</i>	25
<i>Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk</i>	29
<i>Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid</i>	32
<i>Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting</i>	37
<i>Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen</i>	38
De Paragrafen	40
<i>A: Lokale heffingen</i>	40
<i>B: Weerstandsvermogen</i>	42
<i>C: Onderhoud kapitaalgoederen</i>	44
<i>D: Bedrijfsvoering</i>	45
<i>E: Deelnemingen</i>	54
<i>F: Grondbeleid</i>	55
<i>G: Collectieve sector</i>	56
Financiële begroting	57
<i>Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur</i>	58
<i>Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid</i>	60
<i>Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat</i>	61
<i>Hoofdfunctie 3. Economische zaken</i>	62
<i>Hoofdfunctie 4. Onderwijs</i>	63
<i>Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie</i>	64
<i>Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk</i>	65
<i>Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid</i>	66
<i>Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting</i>	67
<i>Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen</i>	68
Bijlagen	71
<i>Overzicht van de vrije uitkeringen</i>	72
<i>Overzicht personeel</i>	73
<i>Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven</i>	74
<i>Overzicht van voorgenomen investeringen</i>	75
<i>Overzicht subsidies en inkomensoverdrachten</i>	76
<i>Overzicht reserves en voorzieningen</i>	77

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2016 (inclusief meerjarenperspectief 2017–2019) van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius.

Korte terugblik beschouwing vooraf

Het jaar 2016 zal in vele opzichten een uitdagend jaar worden. In maart van 2015 trad een nieuwe regeringscoalitie aan, welke op basis van een ambitieus regeerprogramma voornemens is om op een aantal beleidsterreinen vooruitgang te boeken. Voornamelijk als gevolg van diverse onvoorziene uitdagingen zoals personeelwisselingen op cruciale functies en met name binnen de unit financiën, heeft het Bestuurscollege ervoor gekozen om v.w.b. de ontwerpbegroting 2016 prioriteit te geven aan het tijdig indienen van-, en goedkeuring krijgen voor de begroting. Onderliggend document zal dan ook wat het beleidsdeel betreft grotendeels gelijk zal zijn aan dat van 2015. Slechts daar waar zich significante wijzigingen zullen voordoen zal dit expliciet worden aangegeven. In het eerste kwartaal van 2016 zullen, mede aan de hand van de UR1, middels BW1 de beleidsvoornemens uit het regeerprogramma volledig in de begroting verwerkt worden.

Een ander belangrijke gebeurtenis welke zich in 2015 voordeed en in 2016 zal doorwerken is het instellen van toezicht door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 10 juni 2015. Ook deze onvoorziene gebeurtenis heeft in meerdere opzichten een negatieve invloed gehad op Openbaar Lichaam. Zo is het uitvoeren van de Meerjarenplannen voor Sint Eustatius aangehouden. De uitvoering van de uit genoemd toezicht voortvloeiende plan van aanpak zal naar verwachting tot de nodige, nader te kwantificeren wijzigingen in de begroting 2016 leiden.

Het in oktober 2015 uitgebrachte evaluatierapport Caribisch Nederland onderschrijft grotendeels de sinds 2010 geuite zorgen en klachten over de situatie op de BES-eilanden na hun staatkundige inbedding in het Nederlands staatsbestel. Voorafgaand aan de presentatie van het rapport is het eilandsbestuur reeds aangevangen om, mede op basis van de uitslag van het referendum van december 2014, internationaal aandacht te vragen voor de huidige staatkundige situatie van het OLSE. Naar verwachting zal deze exercitie, gecombineerd met hetgeen uit genoemde evaluatie zal voortvloeien, leiden tot aanpassingen in de UR1 2016.

Tot slot dient genoemd te worden dat met ingang van 1 juni 2016 de Eilandsverordening Havengelden Sint Eustatius 2015 van kracht is. Hoewel aan de uitvoering van genoemde verordening de nodige haken en ogen kleven, zal het volle effect ervan naar verwachting in 2016 in de begroting zichtbaar worden. Vooral nog wordt volledigheidshalve in onderliggende ontwerp begroting uitgegaan van de ramingen voor 2015.

Normen aan begroting

Opzet begroting

De begroting is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de BBV-BES), zoals deze vorig jaar ook reeds aan u is gepresenteerd.

Sluitende begroting / Begrotingsoverschot

Wij presenteren uw raad een sluitende meerjarenbegroting met een begrotingsoverschot voor het jaar 2016 van USD 307,000. Dit is vereist ter dekking van de aflossing op de renteloze leningen inzake:

- de onderwijshuisvesting, USD 200,000;

Echter vanaf 2016 wordt het begrotingsoverschot verhoogd:

- in verband met de aflossing van de Financiële Afhandeling BES (FAOBES), USD 107,000 en

Het totaal voor het begrotingsoverschot vanaf 2016 komt daarmee uit op USD 307,000.

Begrotingscijfers 2016-2019

Hoofdfunctie	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 Algemeen bestuur	(5,435,999)	(4,665,000)	(4,590,100)	(4,590,100)	(4,590,100)	(4,590,100)
1 Openbare orde en Veiligheid	(156,558)	(135,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)
2 Verkeer, Vervoer en waterstaat	(2,099,113)	(1,730,000)	(1,567,000)	(1,567,000)	(1,567,000)	(1,567,000)
3 Economische Zaken	(703,010)	(285,000)	(285,000)	(285,000)	(285,000)	(285,000)
4 Onderwijs	(193,781)	(355,000)	(311,000)	(311,000)	(311,000)	(311,000)
5 Cultuur en Recreatie	(1,916,216)	(1,810,000)	(1,774,000)	(1,774,000)	(1,774,000)	(1,774,000)
6 Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	(578,176)	(865,000)	(865,000)	(865,000)	(865,000)	(865,000)
7 Volksgezondheid en milieu	(491,958)	(1,000,000)	(960,000)	(960,000)	(960,000)	(960,000)
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	(210,051)	(225,000)	(225,000)	(225,000)	(225,000)	(225,000)
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	11,472,070	11,270,000	10,627,100	10,627,100	10,627,100	10,627,100
Onvoorzien						
Saldo begroting	200,000	200,000	000,000	000,000	000,000	000,000

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Totaaloverzicht.

Financiering middels de balans

Afschrijvingslasten

Het Openbaar Lichaam heeft besloten om de afschrijvingslasten met betrekking tot de extra opgenomen kapitaal goederen verkregen met ontwikkelingsgelden te financieren vanuit de algemene reserve die hieraan gerelateerd is. Dit resulteert in een verlichting van de begrotingsdruk van +/- USD 35,000 per begrotingsjaar vanaf 2013. Dit geldt vooralsnog onverminderd voor het begrotingsjaren 2014 en verder.

Vergroting daadkracht middels financiering

Externe financiering

Het Openbaar Lichaam wenst haar slag- en daadkracht te vergroten door gebruik te maken van de mogelijkheid van externe financiering. Door middel van afspraken met de vakministeries in samenspraak met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Financiën, wordt de mogelijkheid geboden om renteloze leningen aan te gaan. Voor het Openbaar Lichaam biedt dit goede mogelijkheden bij de volgende investeringsprojecten.

Onderwijshuisvesting

De onderwijshuisvestingsplannen zijn reeds vanaf 2013 geconcretiseerd. De investeringen komen uit op een totaal van meer dan USD 12 miljoen. Van deze totale investering draagt het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) 60% bij. Hierbij draagt zoals bekend is, het Openbaar Lichaam bij uit haar middelen ter realisatie van de verbeteringen aan de onderwijshuisvesting ter grootte van USD 4 miljoen. Deze bijdrage kan het Openbaar Lichaam echter niet ineens beschikbaar stellen en heeft daarom een renteloze lening van 20 jaar afgesloten via het Ministerie van OCW, met een jaarlijkse aflossing van USD 200,000.

Renteloze lening	2015	2016	2017	2018	2019
Onderwijshuisvesting (lening)	(3,600,000)	(3,400,000)	(3,200,000)	(3,000,000)	(2,800,000)
- aflossing	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
Totaal nog af te lossen	(3,400,000)	(3,200,000)	(3,000,000)	(2,800,000)	(2,600,000)

Indeling Begroting

U treft in deze begroting 3 delen aan, te weten de Beleidsbegroting, de Paragrafen en de Financiële begroting. Tevens worden in deze begroting diverse bijlagen opgenomen ter verdere onderbouwing en verduidelijking.

Beleidsbegroting

In de beleidsbegroting zult u net als vorig jaar gepresenteerd zien voor welke zaken het Openbaar Lichaam verantwoordelijk is, alsmede wat de geraamde kosten zullen zijn voor uitvoering van de wettelijke taken van het Openbaar Lichaam.

Bij de opzet voor deze presentatie is gekozen dit weer te geven op basis van twee essentiële vragen:

- Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?
- Wat mag het kosten?

Ten aanzien van de eerste vraag wordt u uitvoerig geïnformeerd in tekstuele vorm. De uitleg van zaken is voor het overgrote deel niet gewijzigd ten opzichte van de tekst van de begroting van vorig jaar en mag als een stabiel en in principe jaarlijks terugkerend deel tekst beschouwd worden. Bij deze teksten is overigens voor een substantieel deel van de informatie gebruik gemaakt van het referentiekader onderzoek.

Bij de beantwoording van de tweede vraag krijgt u in tabellen vorm kort en compact weergegeven welke middelen bij betreffende verantwoordelijkheidsgebieden ter beschikking staan voor het Openbaar Lichaam.

In de gekozen opzet wordt daarmee waar mogelijk inzichtelijk gemaakt in hoeverre het Openbaar Lichaam vorm en inhoud geeft (in financiële zin) aan taken als beschreven in het eerdergenoemde referentiekader onderzoek.

Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Bestuur:

Het bestuur op het Openbaar Lichaam Sint Eustatius bestaat uit een gezaghebber, twee gedeputeerden en vijf eilandraadsleden. De salariskosten, vergoedingen, wachtgeld en pensioenen zijn wettelijk bepaald en gemaximeerd. Salariskosten zijn verhoogd voor het inhuren van een aantal ondersteunend personeel ten behoeve de gedeputeerden.

Het jaar 2016 zal de zesde jaar zijn sinds de invoering van dualisme. De Nationale Ombudsman heeft reeds diverse ombudszaken behandeld en heeft aan bekendheid gewonnen zowel binnen als buiten het ambtelijke apparaat. De burger begint langzamerhand maar zeker gebruik te maken van de ombudsfunctie om gehoor te krijgen. Het Openbaar Lichaam bereidt een klachtenprocedure voor dat zal zorgdragen voor een betere klachtenbehandeling in 2016.

Klantenloket:

Bevolkingsadministratie en burgerlijke stand

Het Openbaar Lichaam houdt de registers van de burgerlijke stand bij. Het gaat om het geboorteregister, het register voor huwelijken/echtscheidingen en het register voor overlijden. Naar aanleiding van mutaties worden akten opgemaakt en uitgegeven. De mutaties worden opgenomen in het register en vervolgens verwerkt in de basisadministratie persoonsgegevens. De basisadministratie kent niet alleen mutaties vanuit de burgerlijke stand, maar ook bijvoorbeeld doordat ingezetenen aan de balie komen om een geboorte aan te geven.

In de Wet basisadministraties persoonsgegevens BES zijn de wettelijke eisen waaraan de bevolkingsadministraties moeten voldoen opgenomen. Het gaat dan niet alleen om het verwerken van mutaties, de wijze van bijhouden van de basisadministraties, maar ook om het verstrekken van gegevens. Het verstrekken van gegevens aan burgers, zoals uittreksels, is een eilandelijke taak. Ook het verstrekken van gegevens aan andere afdelingen van het openbaar lichaam is een eilandelijke taak. Het geautomatiseerde systeem voor de bevolkingsadministratie heet PIVA: Persoonsinformatievoorziening Nederlandse Antillen en Aruba. Dit is als systeem vergelijkbaar met de GBA: Gemeentelijke basisadministratie.

Op het gebied van de PIVA wordt er zeer nauw samengewerkt tussen de voormalige Antillen en de BES eilanden. Er worden 2 jaarlijkse werkconferenties georganiseerd waar kennis wordt gewisseld, casussen worden besproken en ICT gerelateerde onderwerpen doorgrond. Deze werkvorm is aan vernieuwing toe en zal in het jaar 2015 een nieuwe vorm gaan krijgen. Er zal meer gebruik worden gemaakt van digitale mogelijkheden zoals video conferenzen en daarnaast zal er nauwer samengewerkt gaan worden met de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken (NVVB).

Sinds 2010 wordt zeer intensief gewerkt aan de relatief veel (kleine) fouten in de geautomatiseerde bevolkingsadministratie. De inzet van de GBA-specialisten is hierbij cruciaal. Niet alleen om de fouten op te sporen en corrigeren maar om de medewerkers de tools te geven om zelf fouten te corrigeren en zelf minder fouten te laten maken door intensieve on-the-job training. Een deel van de geautomatiseerde bevolkingsadministratie is vervuld omdat er vaak mensen zich niet laten uitschrijven als ze van het eiland weggaan.

Sinds 2010 wordt zeer intensief gewerkt aan de relatief veel (kleine) fouten in de geautomatiseerde bevolkingsadministratie. De inzet van de GBA-specialisten is hierbij cruciaal. Niet alleen om de fouten op te sporen en corrigeren maar om de medewerkers de tools te geven om zelf fouten te corrigeren en zelf minder fouten te laten maken door intensieve on-the-job training.

Het eiland heeft op dit moment een door het bestuur vastgestelde lijst straatnamen en huisnummers. Voor de kwaliteit en betrouwbaarheid van geautomatiseerde

bevolkingsadministratie zijn eenduidige straatnamen en huisnummers van belang, omdat het op de persoonslijsten verwerken van de bestuurlijk vastgestelde straatnamen en huisnummers een vergroting van de eenduidigheid van persoonsgegevens betekent.

In mei 2014 is geconstateerd dat er discrepanties waren op de digitale kaart en de vastgestelde lijst. Daarnaast waren er diverse discrepanties geconstateerd tussen de digitale kaart en de vastgestelde lijst enerzijds en de feitelijke situatie in de fysieke ruimte anderzijds. Hierdoor is gekozen om een controle uit te voeren te komen tot een verbeterde straatnamen en huisnummers lijst. De straatnamen lijst is reeds vastgesteld; waarbij slechts de lijst met huisnummers zal opnieuw worden aangeboden aan het bestuurscollege en de eilandsraad om vastgesteld te worden, waarna een nagenoeg perfecte lijst met huisnummers ingevoerd zullen worden in de PIVA. Daarop volgt een intensieve communicatie campagne voor de burgers en tot slot het plaatsen van straatnaamborden in de fysieke ruimte.

Het Openbaar Lichaam is bezig conform de organisatiestructuur de units te clusteren. De unit burgerzaken verhuisd eind 2015 naar de nieuwe locatie in het gebouw waar unit financiën gehuisvest is.

Digitaliseren

Het Openbaar Lichaam wenst te starten met het digitaliseren van archieven door het digitaliseren van akten van de burgerlijke stand; deze worden dan gescand en achter de juiste persoonslijsten gehangen. Daarnaast zullen de historische documenten zoals persoonskaarten en slavenboeken geconserveerd worden. De mogelijkheden worden momenteel onderzocht om de slavenboeken te restaureren. Het Openbaar Lichaam is bezig gesprekken te voeren met diverse partners in het veld om het conserveren en digitaliseren van het archief van de burgerlijke stand in 2015-2016 een feit te maken. Digitaliseren is belangrijk voor de toegankelijkheid van de documenten in de archieven en voor de betrouwbaarheid van de gegevens in de bevolkingsadministraties.

Voor het kunnen benutten van PIVA voor de verstrekking van informatie aan andere overheden is een centrale afslag van PIVA ontwikkeld, de PIVA-V (PIVA-Verstrekkingen). PIVA-V wordt bekostigd met rijksmiddelen. Naarmate meer overheden op deze wijze gebruik maken van de persoonsgegevens uit PIVA, hoeven burgers minder vaak zelf een beroep te doen op de bevolkingsadministratie (aanleveren van uittreksels). Dit geldt ook indien de diensten van de lokale overheid zelf breder gebruik maken van de persoonsgegevens uit PIVA (vergelijkbaar met de binnengemeentelijke verstrekkingen). Op dit moment wordt deels actief informatie verstrekt aan het Zorgverzekeringskantoor (ZvK).

Identiteitskaart (sédula), reisdocumenten en overige documenten

Het Openbaar Lichaam verstrekt reisdocumenten, identiteitskaarten (sédula's) en rijbewijzen. Alle documenten, uitgezonderd de sédula en het rijbewijs, moeten aan dezelfde eisen voldoen als in Europees Nederland. De sédula is een ingezetenekaart die verplicht is voor iedere ingezetene van 12 jaar en ouder. Het fysieke document heeft een lager beveiligingsniveau dan het paspoort of de Nederlandse Identiteitskaart (NIK). De sédula is geen reisdocument, maar geeft houders met de Nederlandse nationaliteit toegang tot Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Curaçao en Sint Maarten laten de houder van de sédula gewoonlijk toe tot hun grondgebied. De beveiliging van de uitgifte van de sédula is in grote lijnen vergelijkbaar met die van de reisdocumenten.

Alle taken voor het rijbewijs en andere aanverwante documenten (bijvoorbeeld kentekenbewijzen) liggen bij het Openbaar Lichaam. Vanuit Nederland zijn geen normen opgelegd. Die dient het Openbaar Lichaam zelf neer te leggen in eilandverordeningen. Voor het bewaren van waardevolle documenten, zoals paspoorten en rijbewijzen, is een kluis verplicht. De aktes van de burgerlijke stand dienen in een beveiligde ruimte te worden bewaard; dit kan ook een kluis zijn. Tot slot, is het verplicht een back up van PIVA te bewaren op een andere locatie. Dit hoeft geen locatie van het openbaar lichaam te zijn; het kan ook een locatie van een andere overheid zijn, zoals het politiebureau.

De beveiliging van de reisdocumenten, identiteitskaarten en rijbewijzen is een hoog goed. Daarom is het verplicht in verband met de kwaliteitsmonitor om een beveiligingsplan te hebben. Dit beveiligingsplan zal ontwikkeld worden met technische bijstand van de Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het tarief dat burgers voor een *sédula* betalen is dusdanig dat het geen drempel vormt voor het aanvragen. Dit omdat het belangrijk is dat burgers de ingezetenskaart ook daadwerkelijk hebben.

Het maximumtarief voor het paspoort is bepaald op basis van het maximum dat voor de staatkundige hervormingen werd gevraagd. Het tarief dat het Openbaar Lichaam aan het Rijk betaalt voor het Rijksdeel in de productie van documenten is een gemiddeld tarief dat ook gemeenten betalen. Er is recent onderzoek gedaan in opdracht van de Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door het onderzoeksbureau Cebeon geconcludeerd is dat er geen aanpassingen worden gemaakt aan het tarief voor het paspoort.

Sinds medio 2014 worden de rijbewijzen uitgegeven op creditcard formaat. Er is geen maximumtarief voor rijbewijzen.

Overige waaronder verkiezingen en referenda

De taken die onder overige zijn opgenomen zijn wettelijke taken. Het gaat om het voorbereiden en uitvoeren van verkiezingen en referenda en straatnaamgeving en huisnummering. Sinds 10-10-10 is de Kieswet leidend.

Verkaveling, gronduitgifte en grondexploitatie

Bouwgrondexploitatie kan passief en actief. In het laatste geval doet het eiland zelf de grond aankopen of heeft de gronden al in bezit, maakt deze bouwrijp en verkoopt deze. Bij passief grondbeleid ligt het voortouw meer bij projectontwikkelaars. In beide gevallen is verkaveling een noodzakelijke voorwaarde, evenals het afgeven van bouwvergunningen.

De ontwikkelingsplannen c.q. bestemmingsplannen zijn gereed. Het toetsen aan de plannen en het uitgeven van gronden is in de opstartfase.

Wat mag het kosten?

<i>Overzicht baten en lasten:</i>		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur					2014	2015	2016
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
001	Bestuursorganen	10,290	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
002	Bestuursapparaat	134	-	-	-	-	-
003	Burgerzaken	111,980	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	131,784	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000
Totale baten		254,188	215,000	215,000	215,000	215,000	215,000
Lasten							
001	Bestuursorganen	2,095,764	1,720,000	1,757,300	1,757,300	1,757,300	1,757,300
002	Bestuursapparaat	3,452,961	3,085,000	2,997,800	2,997,800	2,997,800	2,997,800
003	Burgerzaken	116,486	35,000	10,000	10,000	10,000	10,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	24,976	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
Totale lasten		5,690,187	4,880,000	4,805,100	4,805,100	4,805,100	4,805,100

Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 0	(5,435,999)	(4,665,000)	(4,590,100)	(4,590,100)	(4,590,100)	(4,590,100)
--	-----------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting:
Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur

Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Veiligheid, rampenbestrijding en incidentenorganisatie

Het eiland is verantwoordelijk voor drie taken:

- De gezaghebber dient voor zowel politie als brandweer de prioriteiten te stellen, vanuit perspectief van openbare orde en veiligheid (het Openbaar Ministerie doet dit vanuit rechercheperspectief);
- De eilandsecretaris is verantwoordelijk voor het rampenplan (land en zee), dat wil zeggen voor het opstellen van een dergelijk plan: het Openbaar Lichaam ontvangt conform de Kostenbesluit Veiligheidswet BES) een bijdrage in de kosten voor de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en voor de brandweezorg alsmede in de kosten die voor de Openbaar Lichamen voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp en uit de gevolgen van die bestrijding;
- De gezaghebber is tijdens een ramp de coördinator, daartoe wordt er een groep binnen het ambtelijk apparaat opgeleid; deze groep heeft instructies hoe te handelen bij crisis.

Daarnaast kan een ramp schade tot gevolg hebben. Dit kan tot hersteltaken leiden. Bij nalatigheid heeft de rijksvertegenwoordiger de mogelijkheid om in te grijpen. De taken zijn vergelijkbaar met die van Nederlandse gemeenten, met de uitzondering dat in Nederland de brandweer het rampenplan maakt. De rol van de gezaghebber bij de politietaken is gelijk aan de rol van de burgemeester.

De luchthaven dient, evenals alle andere bedrijven met een bepaald risico, zelf een brandweer te hebben. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor Nustar.

Armoedebestrijding

Er is geen algemene bepaling rond armoedebestrijding, wel zijn er enkele verplichtingen in de zin van zorgplichten: zoals het zorg dragen voor de onkosten van begrafenissen van mensen wiens erfgenamen de begrafenis niet kunnen betalen en het zorg dragen dat kinderen op het basisonderwijs onderwijs kunnen ontvangen door indien nodig kleding, voedsel en vervoer te regelen. De Wet primair onderwijs BES schrijft voor dat het openbaar lichaam ingaande schooljaar 2011/2012 bij verordening regels stelt tot verstrekking van voeding en kleding (en vervoersvoorzieningen) voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken.

Tot recent was het gebruikelijk dat mensen die in de onderstand terecht waren gekomen of dreigden te komen een baan aangeboden kregen bij het openbaar lichaam, bijvoorbeeld als schoonmaker. Dit wordt nu afgebouwd; zie verder onder paragraaf: bedrijfsvoering.

Armoedebestrijding heeft veelal een ad hoc karakter, dat wil zeggen inwoners met een acuut probleem worden soms geholpen. Het gaat met name om het betalen van begrafenissen. Dit kan relatief duur zijn als mensen in het buitenland zijn overleden (uitgezonderd de gevallen dat de zorgverzekering hen op een medische zending hadden gezonden). De begrafeniskosten worden daar waar mogelijk weer verrekend met het pensioen van de overledene. Daarnaast schiet het Openbaar Lichaam kosten van zorg voor, voor inwoners die het zelf niet kunnen voorschieten. Dit is feitelijk een lening en zou bij de zorgverzekering moeten worden teruggevorderd.

Het openbaar lichaam is verantwoordelijk voor armoedebestrijding in brede zin en daarnaast ook voor de arbeidstoeleiding en arbeidsbemiddeling. Voor dit doel worden middelen beschikbaar gesteld via de vrije uitkering. Met betrekking tot armoede is sprake van

wettelijke taken op grond van de Begrafeniswet BES en de Wet primair onderwijs BES, maar voor het overige is de taakinfilling vrij (met de beperking dat generiek inkomensbeleid niet is toegestaan omdat dit is voorbehouden aan het Rijk). De doelstelling van het armoedebeleid van St. Eustatius is het streven dat zowel de werkenden als de mensen die (tijdelijk) niet in staat zijn om te werken beschikken over een behoorlijke levensstandaard. Werk dient lonend te zijn en de mensen die niet in staat zijn om te werken dienen te worden ondersteund. Onze specifieke aandacht gaat uit naar de bestrijding van armoede bij kinderen en mensen die langdurig zijn aangewezen op een laag inkomen omdat ze geen perspectief hebben bij het vinden van (ander) werk (langdurig zieken, gehandicapten en ouderen).

Armoede hangt vaak samen met andere problemen, denk aan schulden en laaggeletterdheid. Belangrijk is om ook hierop te investeren, financiële problemen en laaggeletterdheid belemmeren de kansen op participatie en het vinden en behouden van werk. Armoede heeft een grote impact op het gezin.

Het Openbare Lichaam St. Eustatius heeft in voorbereiding op CN week de strategie armoedebeleid goedgekeurd, dit is een aanzet tot het komen het daadwerkelijk armoedebeleid.

Armoedebeleid:

Voor welke groepen gaan we armoedebeleid ontwikkelen voor St. Eustatius:

- Huishoudens met een laag inkomen en minderjarige kinderen
- Huishoudens die langdurig zijn aangewezen op een laag inkomen (bijvoorbeeld onderstand/ AOV/ langdurig zieken, ouderen en gehandicapten)
- Huishoudens met problematische schulden (kan alleen als je ze ook wat te bieden hebt, budgethulp en schuldhulpverlening)
- Werkenden met een laag inkomen

Armoede is nauw verbonden met andere aspecten, zoals een laag opleidingsniveau, het bestedingspatroon, geringe werkgelegenheid, problematische huisvesting, drugs- en alcoholverslaving en psychiatrische klachten. Voeding en dan vooral gezonde voeding zijn duur, overgewicht en daarvan afgeleide gezondheidskwesties komen veel voor en nemen fors toe. Mensen moeten hard werken om het hoofd boven water te houden en hebben daardoor weinig positieve aandacht voor hun kinderen. Ook is huiselijk geweld een veelvoorkomend probleem (bron advies college van de rechten van de mens 2014). In het onderzoek naar huiselijk geweld op de BES eilanden gehouden door Regioplan wordt het volgende aangegeven; de prevalentie van huiselijk geweld is hardnekkig, omdat deze nauw verbonden is met de armoedeproblematiek op de eilanden. De relatief armoedige leefomstandigheden van een deel van de bevolking zijn een trigger voor huiselijk geweld en houden deze in stand.

Bovenstaande problemen benadrukken dat een integrale aanpak door het rijk en het Openbaar Lichaam noodzakelijk is. De voornoemde sociale problematiek hangt sterk samen met het economisch perspectief dat voor het eiland kan worden gerealiseerd. Om die reden pleit het OL voor een integrale aanpak van economische ontwikkeling en de oplossingen op het sociaal maatschappelijk terrein. Ook om het toerisme te bevorderen kun je denken aan een cursus of opleiding op dit terrein dat de klantvriendelijkheid, de hygiënische aspecten van het vak etc. bevordert. Ook initiatieven zoals het opzetten van een hotel (inclusief restaurant en bar) vanuit een school met als doel een continue leerwerkplek te creëren voor de jongeren in de dagelijkse praktijk. Uiteraard dient dit hotel ook een gezond economisch perspectief te bezitten.

Het Openbaar Lichaam heeft verder een ontbijtproject lopende bij de Governor de Graaf school.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
120	Brandweer en rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
130	Rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
Totale baten		-	-	-	-	-	-
Lasten							
120	Brandweer en rampenbestrijding		-	-	-	-	-
130	Rampenbestrijding	156,558	135,000	50,000	50,000	50,000	50,000
Totale lasten		156,558	135,000	50,000	50,000	50,000	50,000
Bijdrage aan algemene middelen	hoofdfunctie 1	(156,558)	(135,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid

Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen

Sinds maart 2011 is een ruimtelijk ontwikkelingsplan van kracht met als doel om de balans te behouden tussen noodzakelijke ontwikkelingen enerzijds en het behoud van het natuurlijk en cultureel erfgoed en een aangenaam en gezond leefmilieu anderzijds.

Het ROP is een dynamisch document en sinds de totstandkoming ervan zijn reeds enige wijzigingen en uitwerkingen doorgevoerd om nieuwe ontwikkelingen te kunnen faciliteren.

Het Openbaar Lichaam heeft naast een Ruimtelijk Ontwikkelingsplan een ontwikkelingsplan en een woonvisie. De woonvisie is ontwikkeld door de woningbouwvereniging Woonlinie, die het Openbaar Lichaam hierbij ondersteund heeft. Voor de uitvoering van de diverse plannen wordt in samenwerking met het Ministerie I&M een meerjarenplan opgesteld.

Wegen, pleinen, parkeerplaatsen, straatverlichting en overige

Er zijn geen formele minimumeisen aan het beheer van de openbare ruimte. Het doel van wegen, straten en pleinen is mensen in staat te stellen zich te verplaatsen. Ook goederenvervoer is noodzakelijk, evenals parkeerplaatsen.

Naast het aanleggen, beheer en onderhoud van wegen, pleinen, kunstwerken, bermen en verlichting is van belang dat dit zo gebeurt dat er enige doorstroming is en er niet te veel hinder en gevaarlijke situaties ontstaan.

In 2013 is door Royal Haskoning een Masterplan Infrastructuur St. Eustatius opgesteld. De totale kosten voor het verbeteren van en uitbreidingen op het wegennet inclusief kabels en leidingen worden geraamd op ruim USD 50 miljoen waarvan de helft als prioriteit "hoog" wordt aangeduid.

In opdracht van het OL zelf worden op bescheiden schaal herbestratingsprojecten uitgevoerd door lokale aannemers sinds het Wegenfonds niet meer actief is maar het zal duidelijk zijn dat het totaal benodigde budget nooit uit de voor het eiland beschikbare middelen kan komen.

Derhalve is er nog steeds veel achterstallig onderhoud. Daarnaast beïnvloedt de erosie het verkeer; de regen neemt zand en stenen van de berg mee naar beneden. Erosie kan worden tegengegaan door het aanleggen van dammen en het opvangen van regenwater in natuurlijke reservoirs, die weer voor de landbouw gebruikt kunnen worden. Ook bij de wijze van aanleggen van wegen kan meer rekening worden gehouden met voorkomen van erosie. Loslopend vee versterkt de erosie en levert tevens gevaarlijke situaties op in het verkeer, het veroorzaakt schade aan het landschap, zowel op privé als openbare terreinen en onhygiënische toestanden. In 2015 zullen projecten, o.a. gefinancierd uit de door Nederland beschikbaar gestelde Natuurgelden, gericht op het onder controle brengen van de veestapel, worden voortgezet.

Zeehavens

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor de exploitatie van de haven. Er zijn diverse eisen rond zeehaven van toepassing, waaronder eisen voor veiligheid, handhaving en toezicht. Het gaat bijvoorbeeld om de Wet maritiem beheer BES, Loodsenwet 2001 BES en de Haven beveiligingswet BES.

De haven is qua bruto tonnage op Rotterdam na de grootste haven van Nederland. Dit komt met name door olieoverslag voornamelijk voor de Amerikaanse markt door Nustar. De olieterminal is eigendom van en wordt geëxploiteerd door

het Amerikaanse bedrijf Nustar. Nustar heeft ook zijn eigen pier. Nustar is tevens de grootste particuliere werkgever op Sint Eustatius.

De goederenhaven is met middelen uit het SEI programma geupgrade (USD 3,7 Mio), dit hield onder andere in dat in het verlengde van de pier mooring dolphins zijn geplaatst zodat grotere schepen stabiel kunnen liggen bij het lossen van de lading.

De RoRo pier is verbeterd zodat het aan land brengen van de goederen is verbeterd. Ook anchor moorings waar jachten kunnen ankeren en is een aanlegplaats voor dinghy's en duikboten aangelegd.

Echter om de voorzieningen optimaal te kunnen gebruiken zal op zijn minst de bestaande golfbreaker verlengd moeten worden om de deining in het havenbekken te minimaliseren.

In 2016 zal de uitbreiding van het containeropslagterrein inclusief het aanbrengen van een kustwering in uitvoering komen, gefinancierd uit het 10 EDF van de Europese Unie.

Het eilandsbestuur is voornemens om 2016 een aanvang te maken met de verzelfstandiging of (gedeeltelijk) privatisering van de zeehaven. Hiertoe zullen er met de nodige gekwalificeerde externe partijen samenwerkingsverbanden aangegaan worden en waar nodig externe financiering aangetrokken worden.

Het eilandsbestuur is voorts voornemens om de goederenhaven te verplaatsten naar het gebied onder Signal Hill en de huidige goederenhaven om te vormen tot een jachthaven. Hiermee komt ook het zware verkeer door Lower Town tot een einde hetgeen meer mogelijkheden biedt voor de toeristische ontwikkeling van dat gebied.

Luchthaven

Op basis van het Master Plan uit 2012 is in 2014, in opdracht van het Ministerie I&M, een aanbesteding voorbereid en gehouden voor de upgrading van de Franklin Delano Roosevelt Airport. De werken zullen in september 2014 worden opgedragen en bestaan in hoofdzaak uit de renovatie van de landingsbaan, het vervangen/installeren van de nodige (baan)verlichting en navigatieapparatuur en een nieuw hekwerk. Nieuwe communicatieapparatuur en meteoveld zijn inmiddels geïnstalleerd, ook in 2014. De uitvoering van de werken heeft in hoofdzaak in 2015 plaatsvinden en na voltooiing zal de Franklin Delano Roosevelt Airport voldoen aan de minimale internationale voorschriften.

In 2015 zullen ook fondsen beschikbaar komen voor de realisatie van een nieuwe toren met een ruimte voor de Aircraft Flight Information Service Officers (AFISO). Een weer- en windbestendige AFISO ruimte is van groot belang voor de operationele betrouwbaarheid, ook onder slechte weersomstandigheden. Het OL blijft ook in 2015-2016 naar de financiën zoeken om het terminalgebouw te vervangen. Het eilandsbestuur is dus voornemens om in 2016 een aanvang te maken met de modernisering en verbouwing van het luchthavengebouw.

Economische ontwikkeling zal het aantal passagiers en vracht en dus ook de inkomsten doen verhogen. Mogelijkheden om ook het vliegveld zelf als motor voor economische ontwikkelingen zullen verder worden onderzocht in 2016

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
200	Algemeen beheer DROB	98,411	-	-	-	-	-
210	Wegen, straten en pleinen	-	-	-	-	-	-
211	Verkeersmaatregelen te land	-	-	-	-	-	-
220	Zeehavens	821,448	880,000	900,000	900,000	900,000	900,000
230	Luchtvaart	440,464	450,000	501,000	501,000	501,000	501,000
Totale baten		1,360,323	1,330,000	1,401,000	1,401,000	1,401,000	1,401,000
Lasten							
200	Algemeen beheer DROB	1,702,475	1,350,000	1,350,000	1,350,000	1,350,000	1,350,000
210	Wegen, straten en pleinen	41,893	470,000	370,000	370,000	370,000	370,000
211	Verkeersmaatregelen te land	6,424	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
220	Zeehavens	799,493	540,000	564,000	564,000	564,000	564,000
230	Luchtvaart	909,151	680,000	664,000	664,000	664,000	664,000
Totale lasten		3,459,436	3,060,000	2,968,000	2,968,000	2,968,000	2,968,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 2	(2,099,113)	(1,730,000)	(1,567,000)	(1,567,000)	(1,567,000)	(1,567,000)

Het bedrag ad USD 470K is inclusief de aflossing van de lening bij de OBNA (op naam van de Stichting Wegenfonds); Bedrag van de aflossing is USD 126K.

Hoofdfunctie 3. Economische zaken

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Elektriciteit

Per 1 januari 2014 is GEBE (Gemeenschappelijk Energiebedrijf Bovenwindse Eilanden) opgesplitst en heeft St. Eustatius zijn eigen utiliteitsbedrijf STUCO NV met het OL als enige aandeelhouder. Conform de daarover met Nederland gemaakte afspraken zullen de tarieven voor de consument niet verhoogd worden en worden de verliezen in de eerste jaren door het Ministerie van Economische Zaken aangevuld. Om ook in de jaren daarna het prijsniveau te kunnen handhaven zal een 4 MW solar park worden aangelegd, deels gefinancierd door EZ en deels door STUCO uit de "bruidsschat" die met de opsplitsing van GEBE is uitbetaald. Hiermee wordt de afhankelijkheid van de telkens in prijs schommelende fossiele brandstoffen verminderd.

Naast de productie is er ook aandacht voor de distributie en met name het vervangen van de kwetsbare bovengrondse kabels. Bij de Delegatie van de EU is in augustus 2014 een summary sheet ingediend waarin het ondergronds leggen van in ieder geval een deel van het hoogspanningsnet als project voor financiering uit het 11de EDF wordt voorgesteld. Er is een bedrag van EUR 2.45 miljoen gereserveerd voor Statia. Uitvoering zal mogelijk in 2016 plaatsvinden.

Drinkwater

Met het operationeel worden van het utiliteitsbedrijf STUCO is ook de ingebruikname van het drinkwaternet verder ter hand genomen en het aantal aansluitingen groeit gestaag. De verwachting is dat er nog wel enige tijd overheen zal gaan voordat alle potentiële aansluitingen ook daadwerkelijk klant van het waterbedrijf worden. Veel mensen zullen meer van hun cistern gebruik blijven maken, zeker zolang het tarief op het huidige bedrag blijft. Onderhandelingen over een subsidiering of andere vormen van bijdragen worden besproken met het Ministerie I&M om de tarieven omlaag te brengen.

Sinds 2012 heeft Statia een Water company Operational Partnership met waterbedrijf Evides uit Nederland. Dankzij de inzet van medewerkers van dit bedrijf konden bij de oplevering nog een groot aantal onvolkomenheden worden geïdentificeerd en verholpen. Ook hebben Evides medewerkers de productie units gereviseerd en weer op volle capaciteit gebracht. Daarnaast is geassisteerd bij het opzetten van de operationele plannen, kwaliteitscontrole enz.

De WOP loopt eind 2014 af maar het is te hopen dat er een verlenging overeengekomen kan worden. De expertise die een dergelijk bedrijf inbrengt kan door ons STUCO met straks misschien 1000 aansluitingen nooit opgebracht worden.

Telecommunicatie

Eutel NV is de enige aanbieder van vaste telefonie. Het Openbaar Lichaam bezit 100% van de aandelen in Eutel NV. Eutel NV heeft concurrentie van mobiele telefonie (twee aanbieders). Er zit een probleem in de verbinding die via straalverbindingen loopt naar Sint Maarten. Daarnaast is de switch voor telefoonverkeer in handen van operators op Sint Maarten. Dit maakt het Openbaar Lichaam afhankelijk van een beperkt aantal partijen om toegang tot verbindingen te krijgen. Gebruikmaken van de zeekabel die met incidentele middelen van het Ministerie van BZK is aangelegd, zal echter tot een substantiële marktwijziging leiden.

Toezicht en handhaving op het fysieke domein en economische taken

In wezen is bij alle gebods- en verbodsbepalingen een vorm van toezicht en handhaving nodig. Als basis voor het overzicht van de taken waarop toezicht en handhaving plaats vindt gebruiken we de taken in de beleidsvelden:

- a) water (drinkwater, afvalwater)
- b) afval (illegale stort, chemisch afval), zoals opgenomen in de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES
- c) milieu (bodembescherming, gevaarlijke stoffen, milieuvergunningen, delfstoffen, zoals opgenomen in de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES
- d) bouw- en woningtoezicht

- e) zeehaven en schepen (veiligheid op water, port state control, regelingen scheepvaart, toezien op onderhoud van pieren en kade)
- f) natuurbeheer en –bescherming
- g) landbouw en visserij (levende dieren en planten, slacht en voedsel en warenkeuringen).
- h) economische taken (vestigingsbeleid bedrijven, winkelsluiting, maximumprijzen, ijkwezen en strategische voorraden)
- i) overige (kinderopvang en scholen, evenementen, feesten, drank- en horecaverGUNningen, handhaving openbare orde (APV) e.d.

In 2016 zal verder invulling gegeven worden aan de genoemde inspectietaken. Een projectvoorstel is in de maak voor technische ondersteuning vanuit de gemeente Breda voor het inventariseren van de vergunningen en bijbehorende handhaving.

Het proces voor het behandelen van vestigings- en operationele vergunningen is verder gestroomlijnd. Ook zijn de administraties van de Kamer van Koophandel naast het vergunningenbestand gelegd en zijn bedrijven die wel bij de KvK zijn ingeschreven maar geen vergunning hebben schriftelijk benaderd om zich bij de unit Vergunningen te melden. Het proces van registratie zal in 2016 doorlopen. Binnenkort wordt ook gestart met inspecties van bedrijven die zich niet gemeld hebben.

In 2014 zijn de ijkcontroles uitgevoerd. Dit houdt in dat er voorlopig, behoudens incidenten, geen ijkcontroles uitgevoerd hoeven te worden.

Stimulering economie (ontwikkeling werkgelegenheid)

Bij deze taak gaat het om het aantrekken van bedrijven en het stimuleren van economische sectoren. In dit kader zijn in 2014 projecten gestart die in 2015 en 2016 zullen doorlopen. Met financiering uit het 10de EDF van de EU is een regionaal project gestart dat is gericht op de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf. Verder is een project gestart in samenwerking met het Centrum Bevordering Import uit ontwikkelingslanden (CBI). Dit project moet uitmonden in 3 concrete initiatieven tot het vestigen van een bedrijf. De inzet van CBI wordt gefinancierd door BZK, gedeeltelijk via USONA en gedeeltelijk uit een fonds voor economische ontwikkeling. Dit lokale fonds zal vorm krijgen in de vorm van een zelfstandige bestuurs orgaan (ZBO) met als taak het aantrekken van buitenlandse investeringen en het beheren en verstrekken van de ontvangen middelen op basis van een trustfund principe. Een concreet voorstel hiertoe is in voorbereiding en zal eind 2015 gereed zijn voor besluitvorming.

Mogelijkheden voor economische ontwikkeling

Statia heeft te maken met de typische problemen van een Small Island Economy: kleine lokale markt, hoge transportkosten, geen natuurlijke hulpbronnen etc. Binnen deze belemmerende kaders wordt gezocht naar mogelijkheden voor economische ontwikkeling, in de volgende gebieden:

- Toerisme,
- Landbouw
- Logistiek

In 2016 zal verder aandacht besteed moeten worden aan de invulling van de taken m.b.t. het stimuleren van economische ontwikkeling. Hoewel de directie “Economie en Infrastructuur” is genoemd, is er in het directieplan geen specifieke taken op dit vlak omschreven. Dit moet nader bekeken worden en tot die tijd is het zeker aan te bevelen om de positie van Senior Investment and Development Officer te handhaven.

Landbouw en visserij

Het verder ontwikkelen van het landbouwpotentieel blijft een punt van aandacht als een motor voor economische ontwikkeling en het terugschroeven van de afhankelijkheid van import. Met de komst van een veearts (gefinancierd door het Ministerie EZ) is een belangrijke stap gezet richting een gezonde veestapel en het certificeren van het vlees

waardoor meer mogelijkheden voor export worden gecreëerd. Ook voor het komende jaar is de financiering van de veearts veilig gesteld. Ook met subsidie van EZ (Natuur gelden) wordt verder gewerkt aan het oplossen van het loslopend vee probleem. Inmiddels zijn weilanden voorzien van afrastering en staat het overgrote deel van de ezelpopulatie nu achter gaas. Een beleidsplan is in ontwikkeling om te komen tot een te managen aantal.

De volgende doelstelling is om de loslopende runderen uit de openbare gebieden te verwijderen. Naast het afrasteren van weilanden is ook de vriezercapaciteit uitgebreid voor opslag van vlees.

Op het gebied van akker- en tuinbouw zal de unit faciliterend optreden met proefopstellingen voor innovatieve methoden (in samenwerking met CNSI) en het beschikbaar stellen van "volkstuintjes" voor geïnteresseerde personen. Ook voor deze projecten zijn fondsen van EZ beschikbaar en drukken verder niet op de begroting van het Openbaar Lichaam.

Op het gebied van visserij is het de intentie om het aantal FAD's (Fish Attracting Device) uit te breiden. Verder is er vanuit een particulier interesse om een lobster holding facility te realiseren hetgeen een betere afzetmogelijkheid voor onze lokale vissers zal bieden.

Er zijn monitoring projecten uitgevoerd om het conch bestand in onze wateren te inventariseren op basis waarvan quota vastgesteld in het kader van de CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora).

Wat mag het kosten?

<i>Overzicht baten en lasten:</i>		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 3. Economische zaken					2014	2015	2016
Functie	Omschrijving						
Baten							
300	Economische zaken	114,676	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000
310	Handel en Industrie	-	-	-	-	-	-
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	58,666	-	-	-	-	-
Totale baten		173,342	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000
Lasten							
300	Economische zaken	302,760	105,000	105,000	105,000	105,000	105,000
310	Handel en Industrie	-	-	-	-	-	-
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	573,593	255,000	255,000	255,000	255,000	255,000
Totale lasten		876,353	360,000	360,000	360,000	360,000	360,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 3	(703,011)	(285,000)	(285,000)	(285,000)	(285,000)	(285,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdfunctie 3. Economische zaken

Hoofdfunctie 4. Onderwijs

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Onderwijs

In St. Eustatius zijn 4 basisscholen en 1 middelbare school waar PRO, VMBO-bb, vmbo-kb, VMBO-gl/tl, havo en MBO worden aangeboden. Op 1 openbare basisschool na worden alle scholen bestuurd door een stichting. Er is een leerplichtambtenaar, er is een kantoor van RCN/OCW, er is een expertisecentrum voor onderwijs (ECE), de New Challenges Foundation die Sociale Kanstrajecten (SKJ) organiseert.

De scholen

De zorg voor onderwijshuisvesting is een wettelijke taak van het Openbaar Lichaam voor alle scholen van het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het MBO. Er is geen speciaal onderwijs in de zin van afzonderlijke scholen. Er is een expertisecentrum onderwijs en zorg. Dit expertisecentrum levert in eerste instantie ondersteuning aan docenten en kinderen voor zover dit niet in en door de school zelf mogelijk is (tweedelijns zorg). In tweede instantie zorgt het centrum voor afzonderlijk onderwijs van kinderen waarvoor dit noodzakelijk is. De huisvesting hiervoor valt ook onder onderwijshuisvesting. Lichamelijke opvoeding maakt eveneens deel uit van het basis- en voortgezet onderwijs, daarom zijn sportfaciliteiten ook een verplicht onderdeel van onderwijshuisvesting.

De taak onderwijshuisvesting betreft groot onderhoud, uitbreiding, aanpassingen, nieuwbouw, herstel van schade en dergelijke. Het dagelijks onderhoud, schoonmaken, water en elektriciteit, meubilair en dergelijke is een verantwoordelijkheid van het Rijk; dat hiervoor een bedrag beschikbaar stelt aan de scholen.

Bijna alle gebouwen hebben (veel) achterstallig onderhoud. Er is bij ruim de helft van de scholen ruimtegebrek geconstateerd.

Het Ministerie van OCW heeft samen met de schoolbesturen de scholen bekeken en een masterplan gemaakt voor het wegwerken van achterstallig onderhoud door renovatie of nieuwbouw. Dit masterplan is in maart 2011 ondertekend door het Openbaar Lichaam en het Ministerie van OCW. Het Ministerie heeft voorgesteld de kosten van het achterstallig onderhoud op zich te nemen. De reguliere onderhouds- en vervangingskosten is voor het Openbaar Lichaam. Dit betekent dat het Ministerie een deel van de coördinatie / beleidstaken op zich heeft genomen, evenals een deel van de kosten. Dit is ook in de wet vastgelegd voor een overgangsfase van 5 jaar (2011-2015).

De mogelijkheden om onderwijs te volgen zijn beperkt op een klein eiland. Er is eigenlijk geen speciaal onderwijs. Als blijkt uit een test dat een leerling speciale begeleiding nodig heeft probeert het ECE dat te organiseren op Statia. Als dat niet lukt wordt de leerling geïnstitutionaliseerd in Nederland. Voor het meeste vervolgonderwijs moeten kinderen het eiland verlaten. Er is een wet primair onderwijs BES, een wet voortgezet onderwijs BES en een wet educatie en beroepsonderwijs BES.

Sinds 10-10-10 heeft OCW de eindverantwoordelijkheid voor het onderwijsstelsel. Zij streven ernaar om in 2015 op de eilanden een voorzieningenniveau wordt aan te bieden vergelijkbaar met het Europese deel van Nederland. Hiervoor zijn in 2011 verbeterplannen opgesteld waarin gezamenlijk met OCW streefwaarden zijn geformuleerd en prioriteiten zijn gesteld. In verband met de verbeterplannen zijn tijdelijk schoolcoaches aangesteld voor extra begeleiding voor docenten, directie en bestuur. De inspectie brengt elk jaar een inspectierapport uit om de voortgang te bewaken. Daaruit blijkt dat de basisscholen op de goede weg zitten maar dat de middelbare school achteruit gaat. Er is daarom door het schoolbestuur van de middelbare school besloten om een nieuwe directeur aan te stellen. Ook het schoolbestuur zal conform de eigen regelingen ververst moeten worden. Daarnaast valt op dat de aansluiting tussen basis en voortgezet onderwijs problematisch is, voor bijna

alle leerlingen is een schakeljaar noodzakelijk. Veel kinderen kampen met een taalachterstand (dit hangt samen met het verschil in instructietaal) en gedragsproblemen. Ook lijkt het erop dat een aantal leerlingen de laatste jaren op een verkeerd niveau zijn geplaatst. De hogere niveaus zijn oververtegenwoordigd ten opzichte van de lagere niveaus, terwijl niet alle leerlingen het hoge niveau aankunnen.

Het faciliteren van onderwijshuisvesting is een taak van het OL, evenals het organiseren van leerlingenvervoer, het financieren van schooluniformen en andere schoolbenodigdheden en het aanbieden van een ontbijtmaaltijd. Voor de onderwijshuisvesting ligt er een 'masterplan', een convenant tussen OCW en het OL, dat loopt tot 2015. Daarna zijn de achterstanden weggewerkt en wordt aan de eisen voor schoolgebouwen voldaan. Voor het leerlingenvervoer zijn er 2 bussen vanuit het OL aanwezig, sommige scholen hebben hun eigen bus. Op dit moment kunnen alle leerlingen gebruik maken van het leerlingenvervoer. Ook voor het financieren van schooluniformen en schoolvoorzieningen wordt aan beleidsregels gewerkt, zodat vanaf het schooljaar 2014-2015 mensen die onder het minimumloon verdienen hier aanspraak op kunnen maken. Op dit moment is er 1 school, de openbare basisschool, die ondersteuning in de vorm van ontbijtmaaltijden heeft aangevraagd en krijgt van het OL.

Leerplichtambtenaar

Er is een leerplichtwet BES. Er is leerplicht van 4 tot en met 18 jaar of tot de startkwalificatie. Vanaf 14 jaar is het mogelijk dat een deel van het onderwijs uit praktijkonderwijs bestaat. Het toezicht op de leerplicht is bij wet opgedragen aan het Bstuurscollege. Het OL is verantwoordelijk voor de handhaving daarvan (via de leerplichtambtenaar). Voor het melden van schoolverzuim is er een protocol en een meldingsformulier waar de scholen gebruik van moeten maken. Elk jaar maakt de leerplichtambtenaar een jaarverslag voor het BC en OCW. De functie leerplicht ambtenaar was vacant gedurende het jaar 2015. Actie wordt ondernomen deze te vervullen per 1 januari 2016.

Weergaven schoolgaande jongeren

Volgens de informatie uit de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) in telt Sint Eustatius 1033 jongeren in de leeftijd van 4-24 jaar voor schooljaar 2013-2014. Voor het schooljaar 2013-2014 de leeftijdscategorieën op Sint Eustatius zijn:

4-11	12-15	16-17	18-24	Totaal*
429	222	110	272	1033

*In de totaal telling zijn jongeren meegenomen die niet meer woonachtig zijn op Sint Eustatius maar niet uitgeschreven zijn uit de burgerlijke stand.

Onderstaand treft u de verdeling over de scholen aan:

School	2013-2014	2014-2015
Gov de Graaf	36	35
Lynch Plantation	109	107
Golden Rock	88	94
Bethel Methodist	136	118
Gwendoline van Putten	238	236
Totaal	607	590

ECE

Het expertisecentrum voor onderwijs is een verantwoordelijkheid van OCW en wordt ieder jaar gecontroleerd door de onderwijsinspectie. Het ECE is in november 2011 gestart met zijn werkzaamheden, het onderzoeken van leerlingen, verzorgen van ambulante begeleiding en remedial hulp voor scholen. Het werkgebied beslaat de instellingen voor kinderen vanaf de kinderopvang tot de SKJ. Er zijn dagelijks 2 ambulante begeleiders aanwezig voornamelijk voor de remedial activiteiten, training voor onderwijzers en informatie voor ouders. Een keer per maand zijn er een orthopedagoog, een neuropsycholoog en GZ-psycholoog aanwezig. De logopedist is er 2 keer per maand. Het zou soms, voor een snelle diagnostisering en doorverwijzing, wenselijk zijn dat de psychologen vaker aanwezig zijn. De mogelijkheid om jongeren door te verwijzen naar dagopvang wanneer zij niet te handhaven zijn op school, of als ze bijvoorbeeld vanuit de reclassering komen, wordt gemist. De kinderen op Statia hebben veel aandacht en begrip nodig. Bij sommige professionals die werken met kinderen zijn deze vaardigheden nog niet genoeg ontwikkeld. Daarom is er behoefte aan extra training voor deze professionals zodat zij hun pedagogische en didactische vaardigheden kunnen verbeteren.

Veel voorkomende problemen van kinderen die bij het ECE langskomen zijn een lage IQ-score, oppositioneel-opstandige gedragsstoornis (ODD), sociale problemen, dyslexie en dyscalculie. De lage IQ-score is deels aangeboren maar kan worden beïnvloed door een stimulerende omgeving. Er is best veel te doen op het eiland, maar ouders moeten hun kinderen daar wel in begeleiden.

New Challenges Foundation

Er is een wet Sociale Kanstrajecten Jongeren BES. De new challenges foundation is een stichting die Sociale Kanstrajecten Jeugd (SKJ) en jobprograms organiseert. Het SKJ-programma biedt jongeren tussen de 18 en 24 jaar die zijn uitgevallen de kans om als nog een sterkqualificatie te halen. Jongeren in de leeftijd van 16 tot 17, die binnen het reguliere onderwijs zijn vastgelopen, kunnen met instemming van de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie ook tijdelijk tot het SKJ-programma worden toegelaten. Per deelnemer wordt er een handelingsplan opgesteld. Het doel is om de jongeren vanuit het SKJ programma door te laten stromen naar regulier onderwijs (MBO) of uit te laten stromen naar het lokale bedrijfsleven (alleen voor deelnemers uit PRO). Voor het SKJ-programma worden zij gefinancierd door OCW. De jobprograms worden gefinancierd door het OL. Het management en stafleden van het VO op Statia onderkennen een heftige problematiek op het terrein van sociale gedragingen. Leerresultaten gaan voornamelijk gebukt onder onvoldoende leerhouding of algemeen wangedrag. De problematiek is zeer ernstig van aard en wordt niet als zodanig herkend door de buitenwereld.

Huiswerkbegeleiding

De huiswerkbegeleiding is een initiatief vanuit een stichting, de Mega D foundation. 117 kinderen van 6-17 jaar zijn ingeschreven voor de huiswerkbegeleiding (40 dollar per maand). Elke dag na schooltijd kunnen zij daar terecht, en als ze klaar zijn met hun huiswerk gaan ze naar huis of doen ze mee aan de andere activiteiten van de naschoolse opvang.

Governor de Graaff School

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor de Governor de Graaf School. Het betreft hier openbaar onderwijs Onderwijshuisvesting basisonderwijs, voortgezet onderwijs en MBO. De Governor de Graaffschool is in augustus 2014 een Stichting geworden. Het Openbaar Lichaam is momenteel samen met de Stichting Governor de Graaf School de financiële en personele verbintenissen aan het loskoppelen. Het betreft onder andere het transferen van personeel naar de Stichting. Het betreft hier openbaar onderwijs. In 2016 wordt voor

het eerst geen ramingen in de overheids begroting opgenomen voor de Governor de Graaf school.

Leerlingenvervoer

Kinderen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking moeten naar school kunnen gaan. Het Openbaar Lichaam is hiervoor verantwoordelijk. Daarnaast zijn is het Openbaar Lichaam verplicht een verordening te maken met regels voor onder andere het vervoer van en naar school voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken. Het gaat meestal om kinderen met een beperking of kinderen die naar een school met een specifieke levensovertuiging gaan. Op Sint Eustatius is deze taak dus breder.

De leerlingenvervoer is er voor kinderen met verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking en voor kinderen die op enige afstand van school wonen. De wegen zijn niet bijzonder geschikt om over te fietsen door kinderen; de wegen zijn te smal voor het autoverkeer, gecombineerd met fietsen.

Iedere leerling heeft recht op leerlingenvervoer. Een verordening hiervoor is er nog niet. Het Openbaar Lichaam heeft schoolbussen en verzorgt het leerlingenvervoer. Er zijn maar twee grote bussen, waardoor er wachttijden zijn voor de kinderen. In totaal gaat het om circa 300 – 325 kinderen die met het leerlingenvervoer meegaan.

Onderwijs algemeen

Bij deze taak gaat het om beleids-fte's en aansturing van projecten, zoals de onderwijshuisvesting. Deze taak vloeit voort uit de overige onderwijstaken.

Openbaar onderwijs

Conform de Wet primair onderwijs is het Bestuurscollege het bevoegd gezag van het openbaar school (Governor de Graaf school). De bekostiging van het openbaar school is sinds 1 januari 2011 verantwoordelijkheid van het Rijk uitgezonderd onderhoud schoolgebouwen. Het Bestuurscollege is derhalve verantwoordelijk voor de financiële verantwoording van de door het Rijk verleende subsidies ter bekostiging van de operationele kosten van het openbaar school. Deze gelden worden derhalve met tussenkomst van het Openbaar Lichaam beschikbaar gesteld aan het openbaar onderwijs.

Wat mag het kosten?

<i>Overzicht baten en lasten:</i> Hoofdfunctie 4. Onderwijs		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
400	Algemeen Beheer	32,000	-	-	-	-	-
410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	-	-	-	-	-
461	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies	-	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	-	-	-	-	-	-
Totale baten		32,000	-	-	-	-	-
Lasten							
400	Algemeen Beheer	160,567	300,000	281,000	281,000	281,000	281,000
410	Openbaar Funderend Onderwijs	57,282	-	-	-	-	-
461	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies	-	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	7,931	55,000	30,000	30,000	30,000	30,000
Totale lasten		225,780	1,090,000	311,000	311,000	311,000	311,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 4	(193,780)	(355,000)	(311,000)	(311,000)	(311,000)	(311,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdstuk 4. Onderwijs

*Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie***Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?***Bibliotheek*

Het hebben van een bibliotheek is niet verplicht. In de praktijk heeft de bibliotheek met name een functie voor scholieren. Iets vergelijkbaars geldt in Europees Nederland; gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale bibliotheekvoorziening (maar niet verplicht een bibliotheekvoorziening aan te bieden) de provincie voor de provinciale netwerkvorming en het ondersteunend bibliotheekwerk en het Rijk heeft de algehele stelselverantwoordelijkheid. De Wet op het specifiek cultuurbeleid, die voor het bibliotheekwerk van toepassing is, kent slechts beperkte bepaling over de openbare bibliotheek. Het betreft hier de contributie vrijdom voor personen beneden de leeftijd van achttien jaar.

Het Ministerie van OCW heeft in 2012 een incidentele bijdrage verstrekt om het bibliotheekwerk op het niveau van de nederlandse basisbibliotheek te brengen. De activiteiten tbv het uitvoeren van dit project zijn in 2013 aangevangen en zijn nog lopende. De bibliotheek is van de stichting Judson Bicentennial Stichting Openbare Bibliotheek. Het personeel wordt door het Openbaar Lichaam betaald.

Sport

Het eilandbestuur van Sint Eustatius wil de relatie tussen sport, bewegen en gezondheid beter benutten door stimulering van een gezonde actieve leefstijl van alle eilandbewoners waarbij keuzevrijheid van het individu voorop staat. Het eilandbestuur wil daarmee een signaal afgeven aan de bevolking dat het sport en bewegen serieus neemt en van groot maatschappelijk belang acht. De betekenis van sport voor sociale vorming (het leren over sportiviteit en respect), gezondheid en persoonlijke ontwikkeling is groot. Sport en beweging zijn belangrijk in het tegengaan van overgewicht, een aanzienlijk probleem op Sint Eustatius. De focus is gericht op "sport voor en door iedereen".

In de sport gaat het vooral om de mensen zelf die in hun vrije tijd sporten en bewegen, lid zijn van een vereniging of zich als vrijwilliger inzetten. Zonder vrijwilligers zouden veel sportverenigingen niet kunnen functioneren. De inzet van deze vrijwilligers is van onschatbare waarde. Daarnaast zijn de sportstichtingen, sportverenigingen en de lokale overheid belangrijke partijen in de sportsector. Het is van belang krachten te bundelen en samen te werken waardoor synergie ontstaat. Het eilandbestuur stimuleert samenwerking waardoor breed gedragen sportaanbod ontstaat. Door middel van incidentele middelen wordt de sporthal en de sportveld geupgrade. De kosten van onderhoud zijn nog niet berekend.

Sinds november 2011 heeft Sint Eustatius een sportcomplex (Fredric Cramston) met zwembad, sporthal en enkele velden. Het complex is aangelegd en gebouwd met middelen van USONA/ SEI, de Cruyff court foundation en Nustar. Voor het beheer en onderhoud van de sporthal is sinds juni 2012 de stichting (Sint Eustatius Sport Facility Foundation) opgericht. De stichting is bezig met fondsenwerving en ontvangt ook een subsidie van het eiland. De scholen maken gebruik van het complex, evenals diverse sportstichtingen en vermoedelijk de naschoolse opvang, daarmee hoort een basisfaciliteit voor sport bij de taak onderwijshuisvesting..

Behalve dit complex zijn er nog enkele sportvelden van stichtingen. Deze krijgen geen subsidie van het Openbaar Lichaam. De velden en bijhorende accommodaties hebben achterstallig onderhoud.

In 2015 zijn personeel vanuit overheidsdienst overgeheveld naar de stichting. De stichting krijgt een subsidie ter dekking van de personeelslasten.

Kunst, musea en overige culturele activiteiten

Er zijn geen wettelijke eisen voor kunst, musea en culturele activiteiten. Wel is de Wet op het specifiek cultuurbeleid van toepassing. Deze wet regelt het kader voor het verstrekken van specifieke Rijkssubsidies voor cultuur, via cultuurfondsen. Hierdoor kunnen kunstenaars, stichtingen en instellingen subsidies aanvragen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het Mondriaanfonds.

Er is een community centre met theater en muziek. Er zijn diverse activiteiten door het Openbaar Lichaam georganiseerd. Activiteiten rond feestdagen zoals Sint Eustatius-dag en Kerstmis worden ook georganiseerd. Er is iemand, betaald door het Openbaar Lichaam, bezig met het opzetten van een programma voor scholieren over geschiedenis en kunst. The Historical Foundation heeft een museum. De medewerkers van het museum worden betaald door het Openbaar Lichaam. Andere inkomsten zijn fondsen voor onderhoud van het gebouw en voor projecten. Daarnaast zijn er inkomsten van entreegelden, verkoop van artikelen in het museumwinkeltje en donaties van de leden van de stichting. Ook zijn er samenwerkingen met andere musea in bijvoorbeeld Nederland.

Naast het museum van de Historical Foundation is er nog een particulier museum.

Cultureel erfgoed, archief en archeologie

Deze taak bevat drie deeltaken, met ieder zijn eigen eisen:

1. Cultureel erfgoed gaat met name over monumenten en stads- en dorpsgezichten, over archeologie en over cultuurlandschap. Monumenten betreffen veelal, maar niet alleen, gebouwen. Begraafplaatsen kunnen bijvoorbeeld ook monumenten zijn. De plichten van het Openbaar Lichaam staan in de Monumentenwet BES. Het Openbaar Lichaam dient een monumentenlijst op te stellen en een monumentenverordening op te stellen met daarin regels over wat wel en niet mag ten aanzien van monumenten.

Op het terrein van cultureel erfgoed is sprake van achterstallig onderhoud. Het Rijk is daarom in 2008 een impuls (voor vier jaar) gestart voor het wegwerken van achterstanden op dit terrein.

Het Rijk wil de monumenten behouden vanwege de culturele waarde. Particulieren kunnen een beroep doen op het Nationaal Restauratiefonds. Het openbaar lichaam kan geen beroep hierop doen.

Particulieren die een beroep doen op het Nationaal Restauratiefonds krijgen een laagrentende lening om een monument te restaureren. Voorwaarde is dat de monumenten zijn aangewezen als monument door een overheid. Het Openbaar Lichaam heeft een monumentenverordening. De monumentenlijst is nog in het proces van bestuurlijke besluitvorming. Er zijn erkende en potentiële monumenten. Het gaat om woningen, begraafplaatsen, kerken en restanten van het fort. Het cultureel erfgoed is precolumbiaans en koloniaal historisch.

2. Bij archeologie gaat het met name om dat wat er nog in de grond aanwezig kan zijn. Volgens het verdrag van Malta wordt voor de bouw gezien of er archeologische resten in de grond zijn.

Het verdrag van Malta geldt in Caribisch Nederland, maar het verdrag is nog niet geïmplementeerd. Het implementatieplan is inmiddels naar de Tweede Kamer. Het verdrag betekent dat bij nieuwbouw eerst de bodem dient te worden onderzocht.

Er zijn veel archeologische vondsten. Soms wordt daarbij samengewerkt met een universiteit uit de Verenigde Staten. Studenten komen in hun zomervakantie onderzoek doen. Op Saba zijn nagenoeg geen archeologische vondsten.

3. Archief: het gaat dan om historische archieven, maar ook om de archieven van bestuursinstellingen, waar bijvoorbeeld de archieven van de burgerlijke stand, het bevolkingsregister, ruimtelijke ordening (bouwvergunningen) en bestuurlijke zaken (notulen van raads- en collegevergaderingen) onder vallen. De eisen voor het archief zijn verplicht gesteld in de Archiefwet BES. De eisen komen er samengevat op neer dat overheidsarchieven moeten worden bewaard en moeten worden opengesteld. Voor het ter beschikking stellen kan geld worden gevraagd.

Het historisch archief is nog op Curaçao en moet nog worden verdeeld.

Een deel van het historisch archief (slavenboeken) is op het eiland, maar wordt niet op een speciale plek bewaard en is zwaar aangetast door het vocht. Een ander deel van het historisch archief is, vanwege vocht en ruimteproblemen, overgebracht naar Curaçao. The Historical Foundation wil het archief te zijner tijd terugbrengen naar Sint Eustatius. Dit kan alleen als de stichting een nieuw gebouw in beheer neemt en een goede bewaarplek voor archieven heeft. In dit gebouw zouden meerdere stichtingen kunnen worden gehuisvest, zoals de stichting voor archeologie en de stichting voor monumentenzorg. Het archief voor burgerzaken is niet op orde. Niet qua archivering en niet qua bewaarplek.

Toerisme

Hotels

Volgens het strategisch ontwikkelingsplan is toerisme een van de sectoren voor economische groei. Initiatieven zoals de Joremi ontwikkeling (White Wall) en Orange Bay Hotel in Lower Town verlopen om verschillende redenen. In 2016 zal getracht worden om de geconstateerde belemmeringen weg te nemen. Orange Bay Hotel zal, nadat recent met het Bestuurscollege overleg is gevoerd over een aantal knelpunten, naar verwachting begin 2016 van start gaan.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 5. Cultuur en Recreatie		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	-	-	-	-	-	-
530	Sport	-	-	-	-	-	-
541	Oudheidkunde/musea	-	-	-	-	-	-
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	-	-	-	-	-	-
580	Overige cultuur en recreatie	58,199	-	-	-	-	-
Totale baten		58,199	-	-	-	-	-

Lasten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	168,355	160,000	162,000	162,000	162,000	162,000
530	Sport	358,001	350,000	327,000	327,000	327,000	327,000
541	Oudheidkunde/musea	225,073	230,000	230,000	230,000	230,000	230,000
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	972,059	490,000	490,000	490,000	490,000	490,000
580	Overige cultuur en recreatie	250,927	580,000	565,000	565,000	565,000	565,000
Totale lasten		1,974,415	1,810,000	1,744,000	1,744,000	1,744,000	1,744,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 5	(1,916,216)	(1,810,000)	(1,744,000)	(1,744,000)	(1,744,000)	(1,744,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting:
 Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie

Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie

Het Openbaar Lichaam is verplicht openbare arbeidsbemiddeling te verzorgen voor iedere werknemer en werkgever (Wet van 4 juli 1946 houdende de instelling van een arbeidsbureau BES). Hieronder valt de arbeidsbemiddeling tussen werkgevers en werkzoekenden, het verzamelen van gegevens nodig voor bemiddeling en het stimuleren van voorlichting over beroepskeuzen en bevordering van vakopleidingen binnen het betrokken eilandgebied.

Aan arbeidsparticipatietrajecten zijn geen specifieke minimumeisen verbonden. Bij de staatkundige hervormingen is afgesproken dat de verantwoordelijkheid voor activerend beleid ten behoeve van participatie van de burger in het maatschappelijk leven en met name in het arbeidsproces bij het Openbaar Lichaam ligt. Ondersteuning aan burgers met beperkingen om aan werk en samenleving deel te nemen valt hier ook onder. Evenals het leggen van contacten met bedrijven voor stageplaatsen en banen met name voor mensen die trajecten tot arbeidsparticipatie volgen.

Werkzoekenden worden ingeschreven. Verder is het bevorderen van arbeidsparticipatie nog niet ontwikkeld. Er is geen sociale werkplaats en er is weinig tot geen volwassenenonderwijs of scholing / stage voor volwassenen om hen voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

Er zijn wel enkele stageplaatsen aanvullend aan de SKJ trajecten New Challenges Foundation (recentelijk opgericht) heeft stageplaatsen en sinds kort gecertificeerde leerbedrijven. Ook is het streven dat er trainers voor toekomstige certificering worden opgeleid. De leerbedrijven zijn nodig voor SKJ en voor het MBO.

Daarnaast heeft New Challenges Foundation (voormalig Edupartners) met incidentele middelen van het Ministerie van SZW enkele job-programma's opgezet. Het gaat dan om trajecten om mensen van ouder dan 24 jaar op te leiden tot een startkwalificatie en hun kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren.

Maatschappelijke ondersteuning aan kwetsbare groepen

Er zijn geen wettelijke minimumeisen. Het zijn wel taken die bij de staatkundige hervormingen expliciet bij het Openbaar Lichaam is gelegd. In Europees Nederland vallen deze taken onder de WMO.

Het betreft maatregelen of activiteiten zoals:

- Ondersteunende maatregelen zodat mensen thuis kunnen blijven wonen (ouderen en gehandicapten) door woningaanpassingen, huishoudelijke hulp of verzorging van vervoer. Het gaat hier niet om persoonlijke verzorging of begeleiding van zieken, gehandicapten of psychiatrische cliënten. Deze taken vallen onder de AWBZ of zorgverzekering.
- Dagactiviteiten en verzorging van ouderen en gehandicapten die niet zijn opgenomen in een instelling. Het gaat hier om sociale – activiteiten en niet om niet-medische dagactiviteiten.
- Maatschappelijk werk en advies (loketfunctie).
- Tot slot, betreft het zorg voor (ex-)verslaafden en psychiatrische patiënten die niet in een Rijksinselling zijn opgenomen en die niet meer onder de zorgverzekering vallen. Activiteiten gericht op herstel of voorkoming van verergering van de aandoening, beperking of handicap valt onder de zorgverzekering BES.

Deze taken werden in beperkte mate uitgevoerd, veelal met familie, vrijwilligers en vanuit Goede Doelen. Woningaanpassingen, huishoudelijke hulp, vervoer en dagactiviteiten zijn niet tot zeer beperkt aanwezig. Re-integratie en maatschappelijke opvang voor (ex-) verslaafden en psychiatrische patiënten is uitbesteed aan Stichting Verslavingszorg Psychiatrische Caribisch Nederland.

De scheiding Rijks taak (zorgverzekering) –eilandelijke taak is complex en nog niet volledig uitgekristalliseerd.

Er zijn dagactiviteiten voor met name bejaarden, maar ook voor enkele verstandelijk gehandicapten. De dagactiviteiten worden verzorgd door Chapel Piece. Chapel Piece is particulier en krijgt middelen via fondsen. Het Openbaar Lichaam draagt niet bij.

Verslaafden en mensen die geestelijke gezondheidsproblemen hebben worden in een AWBZ instelling opgenomen of krijgen onderdak bij familie mochten ze niet meer voor zichzelf kunnen zorgen.

Er is geen mogelijkheid voor woningaanpassingen. Indien bijvoorbeeld bejaarden ziek worden komt er een wijkverpleegster. Mocht dit, en ondersteuning van eventuele familie, niet voldoende zijn wordt de bejaarde in het bejaardenhuis opgenomen.

Sociale veiligheid

Onder deze taak valt het tegengaan van huiselijk geweld en het vergroten van sociale binding in een wijk. Het zijn geen wettelijke taken voor het Openbaar Lichaam. Het zijn wel taken die bij de staatkundige hervorming expliciet bij het Openbaar Lichaam is gelegd.

Er is een genderdesk. Vrouwenopvang is niet aanwezig. Bij crisis kunnen mensen worden overgeplaatst naar Save Haven op Sint Maarten. Na de staatkundige hervormingen is echter het krijgen van plekken op Sint Maarten moeilijker en duurder geworden.

Sociale kanstrajecten (SKJ)

Sociale Kanstrajecten jongeren is geregeld in de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES. Het betreft onderwijs voor jongeren die geen startkwalificatie hebben, geen betaalde arbeid verrichten en geen voortgezet of beroepsonderwijs volgen. Het gaat om vroegtijdige schoolverlaters, bijvoorbeeld jonge moeders of first offenders. Voor deze jongeren is het eiland verplicht een raamplan sociaal kanstraject (SKJ) op te stellen. Vervolgens krijgt de jongere een aanbod. Het gaat dan bijvoorbeeld om onderwijs in combinatie met stages of werkervaringsplekken. Er zijn diverse Sociale Kanstrajecten opgezet. De Sociale Kanstrajecten worden opgezet door New Challenges Foundation(voormalig edupartners).

New Challenges FoundationEdupartners verzorgt ook de cursussen voor mensen die niet meer leerplichtig zijn; zie verder onder beleidsveld 6) armoedebestrijding, werk en economie.

Jaarlijks ontvangt het Openbaar Lichaam een doeluitkering voor het Sociale Kanstrajecten Jongeren (SKJ) programma. De middelen vanuit deze doeluitkering tezamen met enige andere middelen van het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid wordt beheerd door New Challenges Foundation.

Kinderopvang

Het Openbare Lichaam is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de kinderopvang op St. Eustatius. Sommige kinderopvang hebben een flinke achterstand op het gebied van veiligheid, hygiëne, en de verhouding tussen beschikbare plaatsen en het aantal geplaatse kinderen. Het Openbare Lichaam is met een project gestart om de kwaliteit binnen de kinderopvang een impuls te geven

Er is kinderopvang voor 0 tot 4-jarigen. Daar wordt veel gebruik van gemaakt, omdat veel ouders werken (evenals de grootouders). De kinderopvang wordt geregeld door stichtingen.

De ouders dragen bij en het Openbaar Lichaam geeft een subsidie aan de kinderopvang Buzzy Beez. De gebouwen voor kinderopvang hadden / hebben achterstallig onderhoud. Daarnaast is er behoefte aan opleidingen voor personeel, met name om het pedagogische aspect te versterken.

Er is ook (naschoolse) opvang voor kinderen van 4 – 12 jaar en beperkt voor kinderen vanaf 12 jaar. De opvang is er voor kinderen van werkende ouders. Ook is er opvang om kinderen sociale vaardigheden te leren en hun maatschappelijk functioneren te bevorderen. Preventie van problemen is ook een doel.

Kinderopvang vindt plaats door Buzzy Beez en door diverse privé personen. De salarissen van de leidsters en de schoonmakers van Buzzy Beez worden door het eiland betaald. De ouders betalen een bijdrage. De leidsters hebben een opleiding gevolgd en zijn gecertificeerd.

Probleem is dat Buzzy Beez te klein is; er is een wachtlijst. Met het masterplan onderwijs wordt de huisvesting uitgebreid en wordt dit probleem ondervangen.

Daarnaast is er opvang bij Mega D Foundation mogelijk. Dit is een huis met begeleiding en activiteiten voor de jeugd. De stichting heeft geen reguliere subsidie, maar heeft in schooljaar 2013-2014 middelen gekregen ter uitvoering van activiteiten (huiswerkbegeleiding). Vanaf 2015 betalen de ouders een bijdrage van \$ 20 of \$ 40 per maand. Het werk wordt verricht door vrijwilligers.

Door het Openbaar Lichaam wordt ook gekeken of er mogelijkheden zijn voor verlengde schooltijden of het opzet van het brede school concept.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofd functie 6. Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
611	Werkgelegenheid	1,676	-	-	-	-	-
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	-	-	-	-	-	-
630	Sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	352,475	-	-	-	-	-
650	Kinderopvang	-	-	-	-	-	-
Totale baten		354,151	-	-	-	-	-
Lasten							
611	Werkgelegenheid	81,503	65,000	65,000	65,000	65,000	65,000
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	151,040	130,000	130,000	130,000	130,000	130,000
630	Sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	399,783	370,000	370,000	370,000	370,000	370,000
650	Kinderopvang	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
Totale lasten		932,327	865,000	865,000	865,000	865,000	865,000
Benodigde algemene middelen	hoofd functie 6	(578,176)	(865,000)	(865,000)	(865,000)	(865,000)	(865,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdstuk 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Vanaf 2012 is de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES in werking getreden.

Afval

De minimumeisen voor afval in de wet betreffen:

- Het hebben van een regulier afhaalregime voor regulier afval.
- Het hebben van een regime voor het inzamelen van gevaarlijke stoffen, zoals preparaten of genetisch gemodificeerde organismen, maar ook aan autobanden, afvalolie, koelvloeistof, autowrakken, grove huishoudelijke afvalstoffen enz.
- Een regime voor het bewaren, nuttig toepassen, verwijderen, vervoeren, verhandelen of het beheer van gevaarlijke afvalstoffen. Van belang daarbij is dat dit gebeurt door een erkende inzamelaar.
- Tegengaan van zwerfvuil, het voorkomen van uitspoeling van afvalstoffen van stortplaatsen in zee en verbetering van het stortbeleid.
- Aanvullend kunnen ook andere categorieën van afvalstoffen worden aangewezen die afzonderlijk moeten worden aangeboden. Hierbij kan gedacht worden aan groente, fruit en tuinafval, papier, glas, plastic etc.

Momenteel wordt afval nog ongescheiden en ongesorteerd op de stortplaats (landfill) gedumpt. In 2014 echter is een project opgestart om te komen tot een duurzame oplossing van de afvalverwerking. De opzet is dat het vuil gescheiden in recyclebare en non-recyclebare fracties wordt ingezameld en naar een verwerkingsfaciliteit wordt vervoerd waar de recyclebels verder worden gesorteerd, in balen geperst en opgeslagen voor afvoer van het eiland. Het residu wordt in een oven verbrandt. De investeringen voor deze opzet worden gedragen door het ministerie I&M. Na enige vertragingen is het de verwachting dat de recycling plant in 2016 in productie zal worden genomen. De jaarlijks exploitatielasten is geraamd op ruim \$ 150,000.

Riolering en afvalwaterzuivering

De Wet is “kapstok” regelgeving en zorgt voor de mogelijkheid van uitvoeringsregelgeving, bijvoorbeeld het regelen van exploitatiekosten, toezicht enzovoorts. De in deze wet opgenomen minimumeisen voor riolering en waterzuivering hebben als essentie dat het Openbaar Lichaam de afvalwatersituatie in kaart kan brengen en vervolgens een afvalwaterverordening vaststellen met regels voor het vormgeven van doelmatige inzameling en transport van afvalwater, zodanig dat bodem en zee worden beschermd. Er wordt van beerputten gebruikt gemaakt. De putten worden als ze vol zijn dicht gemaakt. Het afvalwater verzinkt. Alleen bij de kust is dit een probleem, omdat het verzinken daar minder goed gaat en het afvalwater in zee, dat is in het waterpark, terecht kan komen. De hotels aan de kust zouden een eigen zuivering kunnen hebben.

Milieu

De minimumeisen voor milieu zijn, samengevat:

- Het maken van milieubeleid met algemene regels voor inrichtingen en milieuvergunningen voor zwaardere inrichtingen zoals ziekenhuizen, vliegvelden, energiecentrales, afvalstortplaatsen, olieterminals, havens en zoutproductiebedrijven.
- Beleid rond gevaarlijke stoffen, zoals het tegengaan van gebruik van (H)Cfk’s, andere ozonlaag afbrekende stoffen en asbest, als ook het opruimen ervan.

- Bescherming van de bodem, tegengaan van ontgroning en erosie en sanering van bodemverontreiniging. Ook de afwatering (afvoer van hemelwater) nemen we bij deze taak, omdat dit anders tot erosie leidt.
- Een milieueffectrapportage met daarin een overzicht van de relevante milieuaspecten, zodat er informatie is die nodig is bij afwegingen, zoals beslissingen op het terrein van de ruimtelijke ordening.

Milieubeleid, milieuvergunningen, beleid voor het transport en opslag van gevaarlijke stoffen, bodembescherming, afwatering en de milieueffectrapportage zijn nauwelijks tot niet aanwezig. Nustar heeft bijvoorbeeld een verouderde vergunning. De staat van de inrichtingen is momenteel grotendeels afhankelijk van het milieubeleid van de betrokken bedrijven zelf. Het ontbreken van milieubeleid en maatregelen kan leiden tot aantasting van de natuurgebieden, zoals de koraalriffen en kunnen risico's voor de gezondheid met zich meebrengen.

Er is verontreiniging vanwege het nog niet scheiden van afval. Autowrakken en banden zijn het grootste probleem. Ook illegaal afval storten is een probleem. Een ander probleem is bodembescherming en de afvoer van hemelwater.

Natuurbeheer en –bescherming

Volgens de Wet grondslagen natuurbeheer- en bescherming BES stelt de minister een maal per vijf jaar een natuurbeleidsplan vast voor het Openbaar Lichaam. Dit gebeurt in nauw overleg met het Openbaar Lichaam. Het plan zorgt er ook voor dat wordt voldaan aan internationale verplichtingen. De Bestuurscolleges op hun buurt stellen een maal per vijf jaar een natuurplan vast en leggen daar jaarlijks verantwoording over af aan de minister. Dat plan is

gericht op internationale verplichtingen en de verplichtingen die voortvloeien uit het natuurbeleidsplan. De belangrijkste onderwerpen van natuurbeheer en –bescherming zijn:

- Het aanwijzen van natuurparken en vervolgens het beheer van deze parken. De natuurparken dienen aan internationale eisen te voldoen.
- Bescherming en beheersmaatregelen van beschermde soorten en van de biodiversiteit, bestrijden handel in beschermde dieren.
- Opstellen voorschriften die voortkomen uit de Wet.
- Toezicht en handhaving veiligheid, toezicht en handhaving.

Er is geen gestructureerd beeld van de biodiversiteit. Met behulp van het Rijk wordt nu een monitoringsysteem voor de biodiversiteit opgezet. Het Rijk heeft in dat kader een structureel onderzoeksprogramma opgezet ter ondersteuning van de beleidsontwikkeling. Het Openbaar Lichaam kan daarbij aangeven wat voor hen belangrijke vragen zijn. Voor deze onderzoeken is een afzonderlijk rijksbudget. Voor de territoriale wateren en de Exclusieve Economische Zone is een beheerplan opgesteld voor mariene biodiversiteit en visserij. Aan de uitvoering neemt het Openbaar Lichaam en het Rijk deel (convenant). Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor het beheer van de territoriale wateren (binnen 12 mijl vanuit de kust).

De natuurparken worden beheerd - gemandateerd door het Openbare Lichaam - door stichting Sint Eustatius Nationale Parken (STENAPA). In STENAPA zijn naast het Openbaar Lichaam, diverse andere belanghebbende organisaties vertegenwoordigd, zoals die voor duikers, toerisme en schilpadden.

Het Openbaar Lichaam heeft een eilandverordening maritiem milieu en bescherming natuur historische waarde.

In de constellatie van de Nederlandse Antillen had het eilandgebied Sint Eustatius gezamenlijk met de andere eilanden de afspraak gemaakt, middelen vanuit fondsen zoals het Prins Bernhard fonds en de postcodeloterij in een gezamenlijk fonds te doen met als doel vanaf 2016 de parken vanuit de rente te kunnen onderhouden. Gezien de economische crisis is dit vermoedelijk niet meer reëel.

Er zijn twee landnatuurparken (de Botanische tuin en de Quill) en een onderwaterpark. De beheerorganisatie STENAPA verkeert in een slechte financiële positie. STENAPA krijgt een subsidie van het Openbaar Lichaam, inkomsten van giften en donaties en fees van toeristen; het aantal toeristen is echter beperkt. In een eilandelijke verordening is opgenomen dat STENAPA ook middelen krijgt van de anchor fees. De laatste jaren is dat niet gebeurd. In 2012 zijn deze middelen wel in de eilandelijke begroting opgenomen. Gezien de ontwikkelingen van het eiland overkoepelende fondsen probeert STENAPA weer zelf fondsen te werven.

Begraafplaatsen

Het Openbaar Lichaam is verplicht te zorgen voor begraafplaatsen volgens de Begrafeniswet BES. Dit kan zijn door ze zelf te hebben en beheren, het kan ook door een private partij. Veel begraafplaatsen zijn kerkelijk.

De meeste begraafplaatsen zijn privaat.

Preventieve gezondheidszorg

De Wet publieke gezondheidszorg legt de volgende taken vast: algemene infectiebestrijding, gezondheidsbevordering en preventie. Dit geldt ook voor de preventieve jeugdgezondheidszorg. Deze is afzonderlijk opgenomen onder b). Samengevat betreft de preventieve gezondheidszorg de taken:

- Preventieve verslavingszorg en preventieve geestelijke gezondheidszorg (het eiland dient een preventieprogramma op te stellen en uit te voeren).
- Ambulante zorg en nazorg zonder indicatie (te vergelijken met wat in Nederland niet in de AWBZ of onder de ziektekostenverzekering, maar onder de Wet maatschappelijke ondersteuning valt).
- Openbare hygiëne, waaronder ongediertebestrijding en infectieziektebestrijding, zoals bestrijding gele koorts en muskietenbestrijding in verband met dengue.
- Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen, zoals coördinatie en middelen verstrekking, zoals jassen en laarzen, maar ook het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
- Preventieve ouderengezondheidszorg, waaronder het volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen, het ramen van de behoeften aan zorg en het geven van voorlichting en advies.
- Diverse toezicht- en handhavingstaken, zoals inspecties van schepen (gezondheidsrisico's bijvoorbeeld bij epidemieën).
- Infectieziektebestrijding

De taken waren eilandelijk en blijven eilandelijk. De eisen in de Wet publieke gezondheidszorg zijn nieuw. Ook de splitsing in preventief en curatief is nieuw.

Preventieve jeugd(gezondheids-)zorg

- De taken voor preventieve jeugdgezondheidszorg zijn opgenomen in de Wet publieke gezondheidszorg BES en betreffen taken voor 0-4 jarigen (de taken van consultatiebureaus) en taken voor 4-19 jarigen
- De taken voor preventieve opgroei- en opvoedondersteuning worden in Europees Nederland vanaf 2012 bekostigd via het gemeentefonds (daarvoor was het een doeluitkering). Deze taken zijn bij de staatkundige hervorming bij het Openbaar Lichaam gelegd. Er is nog geen wet- en regelgeving voor de eilandelijke taken bij de Centra voor Jeugd & Gezin. Ook een structurele wijze van bekostigen wordt nog vormgegeven (voor de tijdelijke bekostiging zie onder stand van zaken).

De taken voor de preventieve opgroei – en opvoedondersteuning en de preventieve jeugdgezondheidszorg waren eilandelijke taken en zijn dat gebleven na de staatkundige hervormingen. De behoefte aan preventieve taken is vrij groot, omdat jonge moeders, aids, verslaving en obesitas een probleem vormen.

Door het Ministerie van VWS is de Dienst jeugdzorg en gezinsvoogdij Caribisch Nederland opgezet.

De afdelingen van de Dienst jeugdzorg en gezinsvoogdij Caribisch Nederland zijn vormgegeven als een Centrum voor Jeugd en Gezin. De Rijkstaken zijn in deze centra gebundeld met de eilandelijk taken – Jeugdgezondheidszorg en met voor 0-4 jarigen. name de consultatie bureau.

De taken op gezondheidsterrein (schoolgezondheidszorg en consultatiebureautaken worden verricht door een arts en verpleegkundige.

Sinds 10 oktober 2010 heeft het Openbaar Lichaam de verantwoordelijkheid zorg te dragen voor de goede gezondheid van haar burgers op grond van de wet publieke gezondheid, Het Openbare Lichaam werd daarbij ondersteunt door de GGD Den Haag, thans GGD Haaglanden met als resultaat een goedgekeurd en gefinancierd plan voor de eerstkomende jaren. De GGD kampt met een capaciteitsgebrek. De Openbare Lichaam minister heeft dit onderkend en heeft een intentieverklaring tot een samenwerkings overeenkomst aangegaan met de GGD-Haaglanden. Deze inetntieverklaring heeft tot doel de afspreken tussen het Openbare Lichaam en de GGD Haaglanden vast te leggen om te komen tot nadere uitwerking van de samenwerking bij de verdere ontwikkeling van publieke gezondheid en Geneeskundige Hulpverlening bij Rampen (GHOR) op St. Eustatius.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu							
Functie	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
712	Verpleeginrichtingen	-	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	-	-	-	-	-	-
721	Reiniging	-	-	-	-	-	-
722	Riolering en waterzuivering	-	-	-	-	-	-
724	Lijkbezorging	-	-	-	-	-	-
725	Overige openbare hygiëne	26,056	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000
Totale baten		26,056	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000

Lasten							
712	Verpleeginrichtingen	-	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	82,417	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
721	Reiniging	141,370	100,000	90,000	90,000	90,000	90,000
722	Riolering en waterzuivering	62,352	75,000	45,000	45,000	45,000	45,000
724	Lijkbezorging	614	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
725	Overige openbare hygiëne	231,261	805,000	805,000	805,000	805,000	805,000
Totale lasten		518,014	1,025,000	985,000	985,000	985,000	985,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 7	(491,958)	(1,000,000)	(960,000)	(960,000)	(960,000)	(960,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu

Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES wordt een instrumentarium voorgesteld waarmee het Openbaar Lichaam kan ingrijpen in “de woonruimteverdeling en de samenstelling van de woonruimtevoorraad in het belang van een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van woonruimte. Dit ingrijpen is bedoeld om mogelijkheden te bieden voor de bescherming van kwetsbare groepen.” Concreet betekent het dat het Openbaar Lichaam een huisvestingsverordening kan maken waarmee ze het in gebruik geven en nemen van woonruimte en de uitgifte van bouw kavels kunnen regelen, als ook de wijze waarop vergunningen kunnen worden verkregen, wie in aanmerking komt voor de huisvestingsvergunning en eventueel welke voorrang categorieën daarbij nog worden onderscheiden.

De taak van sociale huisvesting wordt namens het Openbaar Lichaam uitgevoerd door de St. Eustatius Housing Foundation. In 2014 heeft het OL het bestuur van de SHF verzocht om hun posities ter beschikking te stellen. Het is de bedoeling om een nieuw bestuur te installeren, nadat een reorganisatie heeft plaatsgevonden.

Er zijn plannen om in samenwerking met Woonlinie een renovatie van de Golden Rock woningen uit te voeren en enige nieuwbouw te plegen. Het doorgaan van deze projecten staat op losse schroeven.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting							
Functie	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	54,969	-	-	-	-	-
822	Overige volkshuisvesting	-	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
Totale baten		54,969	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
Lasten							
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	265,019	265,000	265,000	265,000	265,000	265,000
822	Overige volkshuisvesting	-	-	-	-	-	-
Totale lasten		265,019	265,000	265,000	265,000	265,000	265,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 8	(210,050)	(225,000)	(225,000)	(225,000)	(225,000)	(225,000)

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

De wettelijke mogelijkheden houden vanaf 10-10-10 in dat er een gesloten stelsel is voor lokale belastingen voor de Openbaar Lichamen. Dit in tegenstelling tot de situatie voor de staatkundige hervormingen. Dit betekent dat er behalve expliciet genoemde belastingen geen eilandbelastingen kunnen worden geheven. De Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FinBES) noemt de meeste eilandbelastingen. Naast de FinBES bieden ook de Loterijwet BES en de Wet speelvergunningrecht Hazardspelen, Wet hazardspelen BES I en II aan de openbare lichamen de mogelijkheid om lokale belastingen te heffen. De FinBES noemt de volgende belastingen die als eilandbelasting kunnen worden geheven:

- Grondbelasting (artikel 43 lid 1 letter a);
- Opercenten vastgoedbelasting (artikel 43 lid 1 letter b);
- Toeristenbelasting (artikel 53);
- Verhuurbedrag motorrijtuigen (artikel 54);
- Motorrijtuigenbelasting (artikel 55);
- Parkeerbelastingen (artikel 55 lid 1 letter a en b);
- Hondenbelasting (artikel 58);
- Reclamebelasting (artikel 59);
- Precariobelasting (artikel 60);
- Havenbelastingen (artikel 61 letter a en b);
- Rechten (retributie- en leges, artikel 62 lid 1 letter a en b);

Het Openbaar Lichaam mag de volgende belastingen niet heffen:

- Onroerendezaakbelasting wegens gebruik
- Roerende ruimtebelasting
- Baatbelasting (tenzij als recht)
- Forensenbelasting
- Rioolheffing (tenzij als recht)
- Vermakelijkhedenrechten (als zodanig)
- Afvalstoffenheffing (tenzij als recht)
- Bedrijven Investeringszone-heffing

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
910	Reserves en voorzieningen	-	-	-	-	-	-
913	Beleggingen	(1,726)	-	-	-	-	-
920	Belastingen	316,702	300,000	307,000	307,000	307,000	307,000
921	Vrije uitkeringen	12,675,591	11,455,000	11,336,480	11,336,480	11,336,480	11,336,480
922	Algemene uitgaven en inkomsten	790,730	115,000	115,000	115,000	115,000	115,000
	Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totale baten		13,781,297	11,870,000	11,758,480	11,758,480	11,758,480	11,758,480
Lasten							
910	Reserves en voorzieningen	354,318	-	-	-	-	-
913	Beleggingen	-	-	-	-	-	-
920	Belastingen	137,222	-	-	-	-	-
921	Vrije uitkeringen	-	-	-	-	-	-
922	Algemene uitgaven en inkomsten	1,817,688	600,000	1,131,380	1,131,380	1,131,380	1,131,380
	Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totale lasten		2,309,228	600,000	1,131,380	1,131,380	1,131,380	1,131,380
Bijdrage aan algemene middelen	hoofdfunctie 9	11,472,069	11,270,000	10,627,100	10,627,100	10,627,100	10,627,100

Een toelichting op de financiële gegevens uit deze tabel is te vinden in de financiële begroting: Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

De Paragrafen

In de begrotingsjaren 2012 - 2014 heeft het openbaar lichaam tot nog toe een behoorlijke ontwikkeling doorgemaakt, zowel in de verbetering van haar interne organisatie, maar ook ten aanzien van de verbetering van haar financiële huishouding. Desondanks heeft de Minister van BZK gemeend op 10 juni 2015 financieel toezicht in te stellen. Mede op basis van het uit het toezicht voortvloeiend goed te keuren en uit te voeren plan van aanpak zullen de gesignaleerde tekortkomingen aangepakt worden. Hiertoe heeft het Bestuurscollege tevens reeds op 21 juli 2015 een commissie ingesteld welke het Bestuurscollege zal ondersteunen bij het adresseren van de problematiek.

In het volgende deel treft u de uitwerking aan van waar het openbaar lichaam momenteel staat en waar nog naartoe gewerkt dient te worden.

A. Lokale heffingen:

Inleiding

De lokale lasten behoren een belangrijke inkomstenbron voor het Openbaar Lichaam te zijn waarbij burgers en bedrijven aan het Openbaar Lichaam betalen op grond van publiekrechtelijke regels. Deze lokale lasten kunnen worden onderverdeeld in heffingen, waarvan de hoogte van de tarieven is gekoppeld aan de kosten en in heffingen waar dit niet het geval is.

De vrije uitkering welke het Openbaar Lichaam ontvangt van het Rijk, dient te worden aangevuld met lokale belastingen en heffingen om het Openbaar Lichaam in staat te stellen al haar wettelijke en andere taken uit te voeren. Het rapport opgesteld door Deloitte (zie eerder gemaakte opmerking bij Beleidsverantwoording) brengt voor Sint Eustatius aanzienlijke onvolkomenheden aan het licht. Belastingen en retributies worden niet juist geïnd, verordeningen zijn outdated, tarieven zijn niet altijd gerelateerd aan de kosten en de inning laat veel te wensen over. Het is derhalve duidelijk dat hier een verbeterplan en een inhaalslag dient te worden gemaakt.

In 2012 werd met behulp van externe expertise van het bureau Exsin het geheel aan lokale belastingen en heffing doorgelicht. In dit traject zijn de diverse lokale verordeningen geïnventariseerd en aangepast aan de model verordeningen zoals deze voorgeschreven worden door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Daar waar de modellen van de VNG te Nederlands van opzet zijn gebleken voor toepassing op St. Eustatius is naar algemeen inzicht aanpassingen gedaan in de model-opzet. Dit is noodzakelijk om een in de praktijk goedwerkende verordening te verkrijgen.

In de periode 2012-2013 zijn de volgende verordeningen geactualiseerd in opzet:

1. Motorrijtuigenbelasting (afgekondigd)
2. Toeristenbelasting (afgekondigd)
3. Algemene Retributie- en legesverordening

De verordeningen welke nog dienen te worden vastgesteld zijn:

4. Erfpacht
5. Precariobelasting (Uit de Retributie- en Legesverordening gehaald omdat het nu een echte belasting is.)
6. Havenbelasting (voorheen onderdeel van de Retributie- en legesverordening)

Daarnaast zijn een aantal mogelijke belastingen onderzocht waarvoor reeds een concept verordening is uitgewerkt. Deze belastingen zijn echter (nog) niet van kracht/toepassing:

- Grondbelasting (voor-oriëntatie)
- Afvalstoffenheffing (voor-oriëntatie.)
- Parkeerbelasting voor eventueel vergunningverlening rond vliegveld (voor-oriëntatie)

Verbetering van de Inning

In het verleden tot nog aan het recente heden laat de inning en invordering op de van toepassing zijnde heffingen zeker te wensen over. Alhoewel er nog geen inzicht is in de omvang van het bedrag aan belastingen en retributies dat als gevolg van een niet voldoende functionerend systeem niet wordt geïnd, bestaat het gereede vermoeden dat hier sprake is van onnodig verlies van inkomsten gaat.

Eind 2012 is door het Openbaar Lichaam getracht de inning en invordering voor begrotingsjaar 2013 te doen plaatsvinden in samenwerking met Belastingdienst-RCN. Deze samenwerking bestaat al op Saba en Bonaire en blijkt tot een aanzienlijke toename van de overheidsinkomsten te hebben geleid.

Daar echter bij de betreffende samenwerking van de Belastingdienst-RCN met Bonaire en Saba sprake is van een herstructurering van afspraken, is helaas besloten om tot nader order niet met St. Eustatius uit te breiden. Vooralsnog zal de inning en invordering aldus binnen het Openbaar Lichaam prioriteit krijgen in de verbetering van de eigen organisatie hieromtrent. Dit zal in 2016 vooral bij de dienst Zeehaven verder vorm gegeven worden, zodat de inning en invordering op de lokale heffingen effectief en succesvol plaatsvindt.

B. Weerstandsvermogen

Inleiding

Het Openbaar Lichaam onderkent het belang van risicomanagement. Het gaat hierbij om het beheersen van risico's die de bedrijfsvoering kunnen belemmeren.

Het weerstandsvermogen is onderdeel van het risicomanagement-proces en geeft inzicht in het weerstandsvermogen van het Openbaar Lichaam. Het geeft inzicht in de financiële draagkracht van het Openbaar Lichaam indien zich onvoorziene tegenvallers voordoen.

Het Openbaar Lichaam dient te komen tot het opstellen van kwantificeerbare risico's welke concreet aanwezig zijn. Hoewel het Openbaar Lichaam zich bewust is van het belang van het in kaart brengen van deze risico's, is er in 2012-2014 als gevolg van beperkt beschikbare capaciteit nog beleid ontwikkeld kunnen worden. Het niet aanwezig zijn van het beleid betekent evenwel niet dat het Openbaar Lichaam niet blootstaat aan financiële risico's.

Deze paragraaf zal vanaf de begroting van 2017 moeten verwoorden uit welke componenten het weerstandsvermogen bestaat en waar de uitgangspunten van risicomanagement zijn vastgelegd (beleid). Verder zal dan inzicht gegeven worden in de opbouw van het risicoprofiel (de gesignaleerde risico's), de opbouw van de weerstandscapaciteit (vrije middelen om de gesignaleerde risico's in financiële zin op te kunnen vangen) en het weerstandsvermogen (koppeling van de risico's en de weerstandscapaciteit).

Risicomanagement

Het beleid dat het Openbaar Lichaam voert ten aanzien van risicomanagement behoort te zijn vastgelegd in een risicomanagement-beleidsnotitie. In zo'n notitie is de werkwijze vastgelegd en zijn de uitgangspunten bepaald ten aanzien van het risicomanagement. Op basis van een dergelijk beleidsstuk wordt in deze paragraaf het weerstandsvermogen opgesteld.

Het Openbaar Lichaam is verplicht zowel in de programmabegroting als in de programmarekening de risico's te vermelden die de financiële positie van het Openbaar Lichaam kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de programmabegroting, de bestuurlijke tussenrapportages en de jaarrekening dient een zo goed mogelijk beeld van kwantificeerbare risico's aanwezig te zijn. Dat betekent evenwel niet dat het Openbaar Lichaam daarmee geen andere financiële risico's zou lopen. Net als ieder andere organisatie heeft ook het Openbaar Lichaam bij de uitvoering van haar taken te maken met onzekerheden die kunnen leiden tot financiële nadelen.

Wat is weerstandsvermogen?

Het weerstandsvermogen bestaat uit:

- De weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen (reserves, ruimte op begroting etc.) en mogelijkheden (onbenutte belastingcapaciteit, langlopende voorzieningen etc.) waarover het openbaar lichaam kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's (economisch, juridisch, bestuurlijk, milieu etc.) waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn.

Voorwaarden in een continue proces

Risicomanagement dient op het niveau van de Eilandsraad, het Bestuurscollege en het ambtelijk management een structurele plek te krijgen binnen de Planning- en Controlcyclus. Voor de Eilandsraad betekent dit dat bij een begroting, de bestuurlijke tussenrapportages alswel bij de jaarrekening gerapporteerd wordt hoe de risico's zich ontwikkelen en hoe deze zich verhouden tot de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit.

Verder is het noodzakelijk dat zowel bestuur als management zich bewust zijn dat risicomanagement onderdeel is van het normaal besturen van het Openbaar Lichaam. Dat betekent dat het inventariseren van risico's, het inschatten ervan en het inschatten van de gevolgen en het treffen van maatregelen voortdurend in de praktijk wordt uitgevoerd.

In 2014 is een start gemaakt worden met de vorming van een financiële buffer - hetgeen het weerstandsvermogen in concreto is – door een bedrag ter grootte van USD 200,000 van het positieve resultaat vanuit de jaarrekening 2012 te reserveren als weerstandsvermogen.

In de voor u liggende begroting is er vanwege de krapte in de beschikbaarheid van middelen geen mogelijkheid gevonden om te sturen op een begrotingsoverschot welke vervolgens aangewend kan worden voor het verder opbouwen van weerstandsvermogen. Dit is feitelijk dezelfde situatie als welke ook gold voor de begroting 2015.

Hopelijk kan vanaf begrotingsjaar 2016 en verder wel een planmatige opbouw van het weerstandsvermogen plaatsvinden, indien tegen die tijd mogelijk meer middelen beschikbaar staan. Indien de voorgenomen aanpassingen voor de havengelden daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden, zou hieruit wel afdoende reserve moeten kunnen komen.

Risico-inventarisatie en Uitkomsten inventarisatie

Risico-inventarisatie en uitkomsten inventarisatie dienen nog plaats te vinden.

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf staan de onderhoudsvoornemens van de kapitaalgoederen van het openbaar Lichaam Sint Eustatius beschreven. Daarbij behoren de vastgestelde beleidsplannen en/of beheersplannen leidend te zijn. Ook bestaat daarbij aandacht voor de financiële consequenties die uit deze plannen voortkomen. Bovendien wordt er per kapitaalgoed ingegaan op de ontwikkelingen binnen het beleidsterrein en de verwachtingen voor komende jaren. Hierbij behoort in het bijzonder aandacht geschonken te worden aan de speerpunten / prioriteiten van het betreffende begrotingsjaar.

In hoofdlijnen wordt in deze paragraaf het beheer en onderhoud gesplitst in de volgende soorten:

1. nieuwe investeringen;
2. groot onderhoud;
3. klein onderhoud;

Voor het Openbaar Lichaam Sint Eustatius betekent dit dat men iets moet vermelden over het onderhoud van de navolgende kapitaalgoederen: Begraafplaatsen, Gebouwen, Havens en Kademuren, Openbaar Groen, Openbare Verlichting, Riolering, Speelplaatsen, Sportvelden, Waterinstallaties, Wegen etc. Uiteraard is deze lijst niet volledig en dient deze te worden gecontroleerd en waar van toepassing te worden aangevuld.

Wat dient te gebeuren

Gedurende de 2^e helft van 2012 en een groot deel van 2013 heeft de inventarisatie plaatsgevonden welke kapitaalgoederen het openbaar lichaam bezit en welke waarde deze vertegenwoordigen. Dit is een belangrijke eerste stap geweest. Tevens is voor een belangrijk deel inzicht verkregen in welke (kwalitatieve) staat de kapitaalgoederen zich bevinden. De volgende stap is te bepalen welke onderhoudsvoornemens er bestaan ten aanzien van deze kapitaalgoederen.

Vervolgens dient per categorie (van de kapitaalgoederen) aangegeven te worden of dit niveau voldoende is (gelet op de dienstverlening, het nut etc.) of welke aanpassingen (en met welke prioriteit) noodzakelijk / wenselijk zijn. Op basis van die uitkomsten dient er een beheersplan te worden opgesteld. Dat beheersplan geeft de (on)mogelijkheden en de financiële consequenties aan alsmede legt zij een relatie met de verschillende beleidsplannen en/of veranderende regelgeving. Dat document dient een basis te vormen waarmee de verschillende bestuursorganen een besluit kunnen nemen over de gewenste nieuwe investeringen en het te realiseren groot en klein onderhoud.

Ondanks het voornemen van het openbaar lichaam om een en ander reeds in 2014 en 2015 uitgewerkt te krijgen, is het hierin helaas niet geslaagd. Het Openbaar Lichaam streeft er nu naar om in het begrotingsjaar 2016 een actueel onderhoudsplan voor haar kapitaalgoederen opgesteld te krijgen. Tussentijds zal de Eilandsraad en de Minister van BZK worden geïnformeerd over de voortgang van de inventarisatie en haar financiële gevolgen.

D. Bedrijfsvoering

1. Inleiding

De bedrijfsvoering in deze paragraaf heeft als reikwijdte de organisatie van het Openbaar Lichaam, niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de “bestuurlijke” organisatie. De burger verwacht van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat het openbaar Lichaam een betrouwbare partner voor de burgers is en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma’s. Het welslagen van de programma’s is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

2. Personeel

a. *Omvang overheidsapparaat en personeelskosten*

Eind 2012 heeft een reorganisatie van het Openbaar Lichaam plaatsgevonden. Hoewel er nog bij een aantal units nog capaciteitsproblemen (met name hoge werkdruk binnen een aantal afdelingen) zijn kan gezegd worden dat de structuur geïmplementeerd is en helderheid is over de nieuwe rollen, taken en verantwoordelijkheden van een ieder binnen de organisatie.

Overigens bestaat het gehele overheidsapparaat uit totaal 172 FTE tegen een totale loonsom van afgerond 5.8 Miljoen. Voor de goede orde en duidelijkheid het totale budget van het Openbaar Lichaam is 13.5 Miljoen en dat betekent dat de loonsom bijna 43% van het budget absorbeert en daarmee de belangrijkste kostenpost is. De CAO-onderhandelingen van 2013-2014 zijn niet meegenomen in de personeelskosten. Het Openbaar Lichaam heeft geen middelen kunnen reserveren voor de gevolgen van deze onderhandelingen.

b. *Samenstelling, kwaliteit en motivatie personeel*

De huidige kwaliteit van het ambtelijk apparaat van het Openbaar Lichaam is niet altijd op het gewenste niveau. Mede als gevolg daarvan is de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger ook niet altijd van het gewenste niveau. Er is in 2016 een opleidingsbudget van \$75,000. vastgesteld ten einde het ambtelijke apparaat bij te kunnen scholen. Opleidingen, trainingen en cursussen zullen centraal staan de komende jaren. Het Openbaar Lichaam zal actief fondsen zoeken om het uitwisselen van medewerkers met gemeenten in Europees Nederland of in de regio te bevorderen. Ook zullen er op het gebied van ICT stages en on the job training ondersteund worden door de Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Daarnaast is in het najaar van 2014 een beoordelingssysteem vastgesteld door het Bestuurscollege. Binnenkort zullen leidinggevendenden getraind worden in het voeren van beoordelingsgesprekken en zal de rest van het ambtenarij kennismaken met de rol dat beoordelen gaat spelen in hun dagelijkse functioneren. Een goede beoordeling kan leiden tot een extra trede.

c. *Leiding*

De invoering van het directiemodel in 2013 heeft niet geleid tot significante verbeteringen in het bestuur van de ambtelijke organisatie. Bovendien is het model nimmer wettelijk vastgelegd. In 2016 zal dan ook een heroverweging van het model plaatsvinden.

d. *Bureaucratie*

De onderlinge samenwerking tussen units wordt steeds beter. Hoewel er veel is veranderd moet nog hard gewerkt worden aan werkprocessen, systemen en dient vooral ook geïnvesteerd te worden in cultuurverandering en verbetering van de dienstverlening aan burgers. Er is regelmatig een directeuren overleg waar directie overstijgende onderwerpen worden besproken. Door geregeld overleg tussen de directies is er een snelle en redelijk effectieve afstemming mogelijk tussen alle organisatieonderdelen. Dit draagt bij aan vermindering van de bureaucratie, vereenvoudiging van procedures en last but not least een betere dienstverlening aan de burger. Binnen de directies wordt met enig succes regelmatig op unitniveau vergaderd in zogenaamde unit overleggen waar bijvoorbeeld afgestemd wordt tussen de directie en de unit. In sommige directies wordt reeds op projectbasis voor diverse projecten projectteams samengesteld met diverse vertegenwoordigers van units uit diverse directies om projecten te begeleiden die directie overstijgend zijn. Deze ontwikkelingen verminderen de interne bureaucratie.

e. *Personeelsbeleid*

Het openbaar lichaam heeft sinds 2012 veel tijd besteed aan het ontwikkelen van het personeelsbeleid. Het vormt de basis voor het verder professioneel ontwikkelen van de medewerkers. Gedacht moet worden aan het formatieplan, functiewaarderingsplan, nieuwe salarisstructuur en diverse beleidsregels. In 2015 is doorgedaan met het verder ontwikkelen van beleidsregels waarbij het structureren en organiseren van zaken die nooit in beleid waren opgenomen de focus was. Het invoeren van beleidsregels rondom maaltijdbonnen, de consignatieregeling, de vervoerstoelage regelingen vele andere maatregelen die eenheid en gelijkwaardigheid binnen het personeel moet zorgdragen.

In 2014 is het personeelssysteem (AFAS) ingevoerd. Zowel de personeelsadministratie als de salarisadministratie is doorgevoerd op het systeem. Het is de bedoeling om in de volgende fase onder andere verzuim- en verlofregistratie via AFAS te laten verlopen waardoor de leidinggevende van alle organisatie onderdelen eenvoudiger en effectiever de beschikking hebben over gegevens van hun medewerkers. Tevens wordt het eenvoudiger om zaken als verlof en afwezigheid bij te houden en te raadplegen. Uiteindelijk zal dit de leidinggevendenden inzicht gaan geven in de productiviteit van hun individuele medewerkers en van de unit als geheel.

3. **Infrastructurele voorzieningen**

a. *huisvesting*

In de afgelopen jaren is al veel betoogd tegen de huidige situatie van decentrale huisvesting van de diverse onderdelen van het openbaar lichaam. De wenselijkheid zo niet noodzakelijkheid van een Bestuurskantoor is overduidelijk beargumenteerd in de vorige begrotingsuitwerkingen.

In de Caribisch Nederland week in juni 2014 is overeengekomen dat de Rijksgebouwendienst de bouw van het nieuwe Bestuurskantoor zal uitvoeren. Voor de financiering zal het Rijk de volledige zorgdragen. Het Bestuurskantoor zal eind 2016 / begin 2017 gereed moeten zijn. In de tussentijd zullen diverse afdelingen verhuizen naar andere locaties ten einde het aantal afdelingen die verspreid zijn over het hele eiland omlaag te halen en de interne samenwerking binnen directies te bevorderen. Met name door de verhuizing van het Klantenloket naar de gerenoveerde gebouw aan de Statia Mall zal de burger een zeer grote verbetering ervaren.

Inmiddels is een convenant getekend met de minister BZK voor de gezamenlijke realisatie voor het OL en RCN.

b. Arbeidsomstandigheden

Hoewel het eilandgebied geen of nagenoeg geen ARBO-wetgeving kent is in het voorjaar van 2014 beleidsregels hieromtrent vastgesteld en een ARBO arts in dienstgenomen. De ARBO arts bezoekt om de 6 weken het Openbaar Lichaam. Naast de spreekuren overlegt de ARBO arts met de afdeling Personeelszaken en adviseert waar nodig op het gebied van werkplek onderzoek en complexe verzuim situaties. Hierdoor zijn er acties ondernomen om verbeteringen aan te brengen aan het havenkantoor en de faciliteiten van de vliegveld. Daarnaast zijn er diverse werkplekonderzoeken verricht waarbij medewerkers adviezen hebben ontvangen over hun zithouding, slechte gewoonten en het verstelbaarheid van hun stoel en/of bureau. Vaak leiden de werkplekonderzoeken direct tot resultaat en worden als zeer positief ervaren door de medewerkers.

c. ICT

In 2014-2015 zijn er grote slagen gemaakt op het gebied van de ICT. Er is stevig geïnvesteerd in het upgraden en investeren in zowel de hard- en software ter versterking van het ambtelijke apparaat in het breedste zin des woord. De printers zijn gestandaardiseerd wat leidt tot een kostenbesparing op printcartridges. Daarnaast is gestart met het ontwikkelen van de nieuwe website van het Openbaar Lichaam.

In het voorjaar van 2015 zou de website worden gelanceerd. De service desk had ook na de implementatie nog verder geprofessionaliseerd worden door het invoeren van een ticketsysteem, maar dit project is nog niet gerealiseerd. Dit wordt door de unit ICT in 2016 weer opgepakt. Er wordt blijvend aandacht besteed aan het verbeteren van de technische faciliteiten zoals het internet. Er wordt tevens een vergelijking in 2015-2016 gemaakt tussen het ERP pakket AFAS en Key2Financiën, zodat het openbaar lichaam voorkeur kan geven aan de beste financieel pakket om de diverse organisatorische knelpunten op te vanggen. In 2016 wordt verder nog een investeringsslag gemaakt voor wat betreft vervanging van de inmiddels toch behoorlijk verouderde IT systemen (hardware en software) bij diverse units.

d. Archief en digitalisering

Het huidige postregistratie systeem dat gebruikt wordt door Interne Zaken is aan vernieuwing toe. AFAS kent zeer prettige en gebruikersvriendelijke mogelijkheden voor toepassing van workflow-management, maakt veel gebruik van gedigitaliseerde data en draagt straks dus bij in de snellere en betere flow van (digitale) data door de processen van het openbaar lichaam. AFAS kent zeer prettige en gebruikersvriendelijke mogelijkheden voor toepassing van workflow-management, maakt veel gebruik van gedigitaliseerde data en draagt straks dus bij in de snellere en betere flow van (digitale) data door de processen van het openbaar lichaam.

De implementatie van AFAS heeft gedeeltelijk plaats in het najaar van 2014 (financiële administratie / logistiek / documenten-beheer). Vanaf begin 2015 had de aansluiting van AFAS moeten plaatsvinden over alle units en kantoren (directies/gedeputeerden/etc.), zodat eenieder op de gewenste verantwoordelijkheidsgebieden online/real time informatie digitaal kan raadplegen (over financiële en non-financiële prestaties).

e. Klantenloket

Het Klantenloket is de “one stop shop” van de Openbaar Lichaam. De centrale kas is nu gevestigd in het Klantenloket waardoor de service verlening naar de burger toe sterk verbetert. Daarnaast kunnen aanvragen voor vergunningen of betalingen van eilandelijke belasting er ook plaatsvinden. Denk aan het voldoen van de voertuigbelasting of het aanvragen van een vestigingsvergunning. Uiteraard kan ook een geboorte akte of paspoort bij het Klantenloket worden aangevraagd. De burger hoeft niet langer van de ene naar de

ander afdeling te lopen om producten aan te vragen of betalen. Alles kan nu op een plek geregeld worden. De focus ligt op klantgerichtheid, afhandelingsnelheid, response en procesmonitoring. Het Klantenloket is nu gevestigd in het voormalige kantoor van de afdeling Burgerzaken

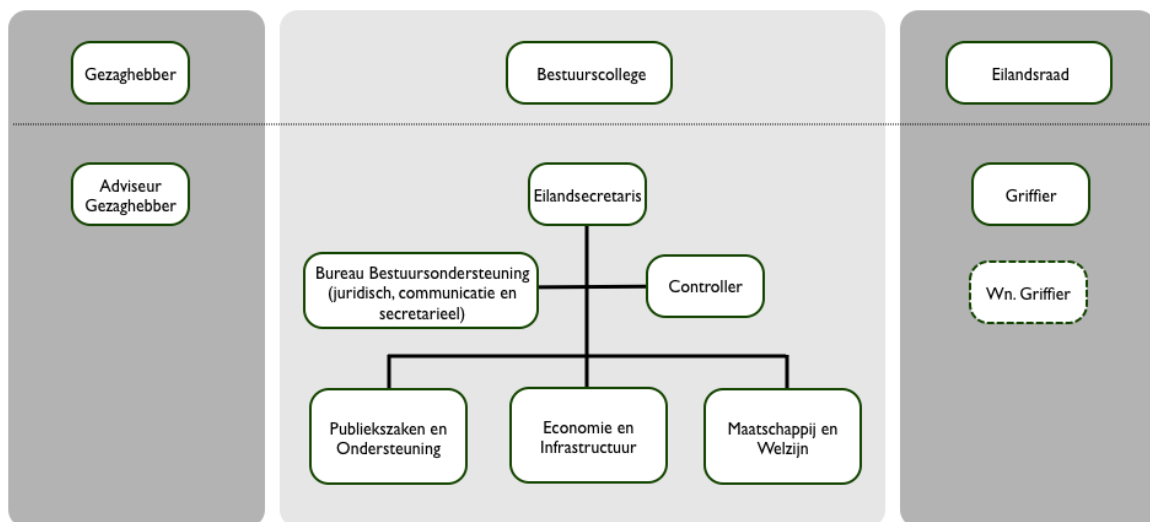
f. *Kennissystemen*

Voorheen waren er zijn niet veel kennissystemen in gebruik bij het Openbaar Lichaam. In ieder geval is duidelijk dat de systemen behalve de primaire behoefte (zoals bijvoorbeeld bij financiën of bevolking) vrijwel geen beleidsinformatie of managementinformatie opleverden. Er was geen aansluiting van de systemen op elkaar. Hierdoor is ervoor gekozen om AFAS HR en Salarisadministratie aan te schaffen. Het kunnen aansluiten van systemen op elkaar en het kunnen verkrijgen van managementinformatie zijn de hoofdredenen om de overschakeling naar AFAS in te zetten, daar in dit AFAS systeem alle modules (financieel/personeel/logistiek/documentflow/workflow) feilloos met elkaar zijn geïntegreerd

g. *Directiemodel*

Sinds 1 januari 2013 bestaat de nieuwe ambtelijke organisatie uit drie directies: de directie Publiekszaken en Ondersteuning, de directie Maatschappij en Welzijn en de directie Economie en Infrastructuur. Dit nieuwe organisatiemodel diende bij te dragen aan:

- het versterken van de beleidsfunctie, het management en de aansturing van de organisatie;
- het versterken van de toezichthoudende en handhavende taken van de overheid;
- het concentreren van de bedrijfsvoeringsfuncties en de interne en externe dienstverlening;
- een bundeling van taken, mensen en middelen.

De organisatie wordt aan de hand van vier elementen nader ingevuld: de ambitie, de cultuur, de competenties en de instrumenten.

Het Bureau Bestuursondersteuning staat ten dienste van zowel de ambtelijke en bestuurlijke top (de adviseur van de gezaghebber en de Gezaghebber, de eilandsecretaris en het Bestuurscollege en de griffier en de Eilandsraad) als van de directies. Het Bureau draagt actief en gestructureerd bij aan het realiseren van de doelstellingen van de verschillende partijen voor de samenleving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden de

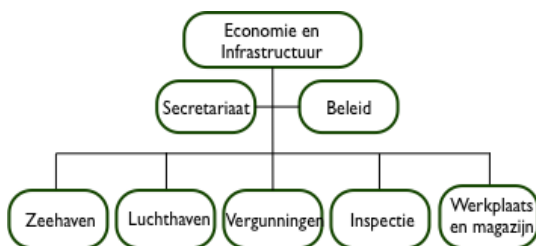
bestuurlijke kaders, de maatschappelijke ontwikkelingen en het algemeen belang meegewogen.

De directie Publiekszaken en Ondersteuning bestaat uit drie units: Organisatie-ontwikkeling en -ondersteuning, het Klantenloket en Financiën.

De directie Publiekszaken en Ondersteuning ondersteunt de overheidsorganisatie met de interne bedrijfsprocessen en is het eerste aanspreekpunt voor de burger. De directie draagt met haar diensten bij aan betrouwbaar, transparant, doeltreffend en doelmatig

openbaar bestuur en een afhandeling van vragen en verzoeken van burgers die tijdig, soepel en op maat is. Hiertoe wordt een uitgebreid netwerk van samenwerkingsrelaties gecreëerd en onderhouden.

De directie Economie en Infrastructuur bestaat uit vijf units: Zeehaven, Luchthaven, Vergunningen, Inspectie en Werkplaats en Magazijn.

De directie Economie en Infrastructuur ondersteunt het bestuur actief bij het realiseren van een voor de samenleving

leefbaar Sint Eustatius. De directie ondersteunt als partner het identificeren en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen en bewaakt het evenwicht door regulerend en controlerend op te treden. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden de belangen van de mensen, de biodiversiteit en de bedrijven gewogen om tot een evenwichtige en duurzame economische, natuurlijke en ruimtelijke ontwikkeling te komen.

De directie Maatschappij en Welzijn bestaat uit drie units: Cultureel-maatschappelijke ondersteuning, Openbare gezondheid en Inspectie.

De directie Maatschappij en Welzijn stimuleert en ondersteunt de Stataanse burger om actief te kunnen participeren in en bijdragen aan de samenleving. De directie geeft op adequate,

effectieve en efficiënte wijze invulling aan de beleidsmatige, regulerende en controlerende taken van de overheid op het gebied van cultureel-maatschappelijke ontwikkeling en van openbare gezondheid. In dit kader worden op individueel en collectief niveau mogelijkheden voor ontplooiing gecreëerd en worden zorg, opvang en begeleiding gestructureerd.

De directie Maatschappij en Welzijn richt zich met haar organisatie op het welzijn van de Stataanse burger binnen de lokale samenleving. Alle afdelingen binnen de directie beogen een structurele zorg, opvang en begeleiding van de burger in individuele en collectieve zin, zowel preventief als curatief. Het oogmerk is om maatwerk te leveren.

De directie Maatschappij en Welzijn geeft ruimte aan de burger om zich maatschappelijk te kunnen ontplooiën. Zij zal haar beleid hierop afstemmen door de ondersteuning en zorg adequaat, effectief en efficiënt in te zetten. De burger moet zich geborgen voelen binnen de samenleving, het aanbod van de directie Maatschappij en Welzijn zal hierop gericht zijn. De participatie van de burger aan de lokale samenleving bevordert het algemeen welzijn. De

directie Maatschappij en Welzijn zal de cohesie onder de burgers in sterke mate stimuleren. Het is een constante wederzijdse beïnvloeding tussen de directie en burgers. De gemeenschapszin van de burger staat in eerste instantie voorop in het beleid van de directie Maatschappij en Welzijn. De burger moet zich verantwoordelijk voelen voor zijn handelingen en daden. Indien de burger daarbij in gebreke blijft, zal de directie zorg verlenen. Het initiatief ligt bij de burger om zich te ontplooien. Het is de taak van de directie om dit gevoel aan te wakkeren, als de burger daarin zich passief opstelt. Een actieve rol is aan de directie toebedeeld, als het welzijn van de burger(s) dreigt in het gevaar te komen. Het beleid is gericht op preventie en bij ontsparing op zorg.

De directies worden geleid door een directeur. Naast het leidinggeven aan de directie, wordt van de directeur verwacht dat de implementatie van de directie- en organisatieplannen wordt begeleid. Hierbij moet aandacht besteed worden aan zowel de operationalisering van de nieuwe werkwijze en verdeling van verantwoordelijkheden, als aan de begeleiding van het personeel.

De nieuwe structuur dient bij te dragen aan een betere dienstverlening, een integrale beleidsontwikkeling en een samenhangende uitvoering. Hiervan moeten de burgers en de politiek de vruchten plukken. Ook voor de ambtenaren moest de nieuwe structuur en het nieuwe functieboek duidelijkheid creëren, leiden tot een heldere taakverdeling en hun ontwikkelingsmogelijkheden stimuleren. Dit alles is niet geraeliseerd, en het directiemodel zal dan ook in 2016 heroverwogen worden.

4. Financiën

Binnen het kader van het financieel beheer zoals aangegeven in Fin-BES en WOL-BES heeft het Openbaar Lichaam wederom een sluitende begroting op weten te stellen, in dit geval voor 2015 en verder. Deze begroting kent echter weer zijn beperkingen in de beschikbare middelen en er kan verondersteld worden dat het Openbaar Lichaam nog steeds zuinig moet omgaan met de middelen en feitelijk niet al haar voornemens kan uitvoeren. Bovendien is uit diverse onderzoeken gebleken dat het totale jaarlijkse begrotingskader tot minimaal USD 22 miljoen verhoogd dient te worden, wil het Openbaar Lichaam aan diens wettelijke verplichtingen in de ruimste zin des woords kunnen voldoen.

Van essentieel belang is dat de unit financiën verstrekt wordt, met name de leiding en de controlefunctie. Alleen dan zal de unit dienst wettelijk toegekende rol kunnen vervullen waar het betreft het behren en beheersen van de (schaarse) middelen.

De door de nieuw gevormde directies uitgewerkte jaarplannen worden geïntegreerd met de beheersbegroting op detail. Hierdoor zal er een link ontstaan tussen de doelen die het openbaar Lichaam wil bereiken en de kosten van het programma om dit te bereiken. Het voornemen is om per kwartaal terugkoppeling te laten plaatsvinden van de unit financiën naar de directies toe over de realisatie van de plannen. Met de inhoudelijke terugkoppeling van de directies te confronteren met benodigde kosten hiervoor kan tijdig bijgestuurd worden waar nodig is.

De exercitie van realisatieniveau en uitnutting van middelen dient over de gehele linie van de taken en projecten van het openbaar lichaam plaats te vinden, dit in eerste instantie simpelweg omwille van de beheersing van zaken.

Een van de taken van de directies is om de gezamenlijkheid van hun jaarplannen om te zetten in totaal uitvoeringsprogramma voor het openbaar lichaam met de concrete programma's, resultaten en doelstellingen. Deze dienen zodanig (SMART¹) geformuleerd te worden dat daarmee de in Nederland bekende "W"-vragen (Wat willen we bereiken?, Wat

¹ SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden.

gaan we daarvoor doen? en Wat gaat dat kosten?) worden beantwoord. In de jaarstukken dienen deze vragen terug te komen in de verleden tijd stelling (Wat hebben we bereikt?, Wat hebben we daarvoor gedaan? En wat heeft dat gekost?) en wordt de volledige cirkel gesloten en transparant gemaakt.

De jaarlijkse lumpsum t.b.v. het openbaar onderwijs wordt niet meer beheerd door het Openbaar Lichaam. Na ervaring van enige vertraging zal nu toch in de tweede helft van 2014 de Governor de Graaff School worden overgedragen aan de Stichting voor Openbaar Onderwijs. De lumpsum kan dan vervolgens direct worden geadministreerd door de stichting zelf. In de begroting 2016 wordt voor het eerst geen ramingen opgenomen voor de Governor de Graaff School.

Zoals inmiddels bekend draagt het Openbaar Lichaam bij aan de verbetering van de huisvesting van het onderwijs. Hiermede is voor het Openbaar Lichaam een bedrag gemoeid van US \$ 200,000 op jaarbasis voor de komende 20 jaren welke uit de reguliere begroting gefinancierd dient te worden.

5. Good Governance / Goed Openbaar Bestuur

De burger is kritisch en stelt steeds hogere eisen aan de dienstverlening van de overheid. Daarom werkt de overheid continu aan een betere dienstverlening. Bijvoorbeeld door regels en procedures van verschillende overheidsinstanties beter op elkaar te laten aansluiten. Of door burgers in bepaalde gevallen dwangsommen te betalen als de overheid te laat reageert op bijvoorbeeld een vergunningaanvraag. Ook het Openbaar Lichaam Sint Eustatius heeft het voornemen om steeds beter aan de eisen van Goed Openbaar Bestuur te gaan voldoen, het is niet voor niets dat Transparantie als belangrijk uitgangspunt is genomen in het bestuursprogramma. Dat heeft gevolgen voor het Bestuur en voor de bedrijfsvoering. Diverse verordeningen zijn in 2012 ontworpen en liggen thans (augustus 2012) ter besluitvorming voor in de Eilandsraad. Voor het Bestuur heeft het gevolgen wanneer zij de Code goed openbaar bestuur gaat invoeren. De Code goed openbaar bestuur is ontwikkeld om de professionaliteit en betrouwbaarheid van het openbaar bestuur te vergroten. Deze code beschrijft de manier waarop een overheidsbestuur hoort te werken. Zo weten burgers wat zij van de overheid kunnen verwachten. Besturen van overheidsorganisaties dienen bijvoorbeeld open te zijn over hun beleid en procedures. Bijna alle besturen van het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en politie werken sinds 2009 via de code goed openbaar bestuur, dus ook van het Bestuur van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius wordt verwacht dat zij volgens deze code gaan werken. De Eilandsraad heeft in april 2012 deze code aangenomen.

6. Kwaliteitshandvesten

In een kwaliteitshandvest doet een overheidsinstantie beloften aan de burger over de dienstverlening. Dit zijn servicenormen. Het gaat bijvoorbeeld over de openingstijden of hoe iemand een klacht kan indienen. Een kwaliteitshandvest moet altijd duidelijk zichtbaar zijn aan de balie of op de website.

Door servicenormen op te stellen, weten burgers en bedrijven wat zij kunnen verwachten van de dienstverlening van de overheid, bijvoorbeeld:

- ⤴ Hoe snel ze een bestelde brochure of publicatie ontvangen.
- ⤴ Wat de openingstijden zijn.
- ⤴ Op welke manier en wanneer facturen worden betaald.
- ⤴ Wat ze moeten doen met een vraag of klacht.

- ⤴ Hoe ze contact kunnen opnemen met de overheid.

Een kwaliteitshandvest:

1. is maatwerk: het Openbaar Lichaam Sint Eustatius stelt zijn eigen handvest op;
2. geeft helderheid waardoor burgers en bedrijven geen overspannen, maar reële verwachtingen hebben;
3. moet altijd aan de balie of op de website verkrijgbaar zijn.

7. Dienstverlening

Burgers hebben vaak met meerdere overheidsinstanties te maken. Het is daarom belangrijk dat overheidsorganisaties goed samenwerken om ervoor te zorgen dat regels en procedures op elkaar aansluiten. Om de tevredenheid van burgers te vergroten, is het goed als de overheid vertelt wat burgers van haar dienstverlening kunnen verwachten. Maar burgers mogen de overheid ook hierop aanspreken. Als de overheid bijvoorbeeld te laat een besluit neemt, hebben burgers in bepaalde gevallen recht op een dwangsom.

De invoering van Goed Openbaar Bestuur heeft dus ook haar impact op de bedrijfsvoering van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius. Het ontwikkeltraject / het reorganisatietraject dat is ingezet zal op termijn haar effect moeten hebben op de aspecten van Goed Openbaar Bestuur. Er mag verwacht worden dat nu ieder jaar reeds met ingang van 2014 een zichtbare verbetering optreedt.

8. Communicatie en voorlichting

In dit aandachtsgebied wordt niet alleen inhoud gegeven aan het openbare en professionele contact van het Openbaar Lichaam met de burgers, met andere overheden, organisaties en belanghebbenden maar ook over de interne communicatie. Feitelijk volgt dit niet alleen uit de informatieplicht die overheden aan hun burgers hebben maar het is ook in het belang van een goede en democratische bestuursvoering.

Het Openbaar Lichaam wordt in haar communicatie en voorlichtende taken ondersteunt door de afdeling Government Information Services. Deze afdeling verzorgt naast voorlichting en communicatie in algemene zin ook een protocollaire rol, bijv. bij de ontvangst van Ministers of Staatssecretarissen. Binnen deze afdelingen worden tevens radio en televisie uitzendingen verzorgd en wordt de inhoud van de website onderhouden.

Uit het voornemen van het Bestuurscollege volgt dat de aandacht voor de communicatie naar burgers, intern en in algemene zin drastisch dient te verbeteren. Dat betekent dat deze afdeling een upgrade dient te krijgen, niet alleen in omvang en voorzieningen maar zeker ook in deskundigheid en professionaliteit.

De inhoud van de website van het Openbaar Lichaam is drastisch verouderd. Ook ontbreekt allerlei andere relevante informatie, belangrijk voor burgers maar ook voor de toeristische sector en potentiële investeerders. Een van de oorzaken hiervan is de ICT-kennis, het ontbreekt het Openbaar Lichaam aan voldoende (kwalitatieve en kwantitatieve) middelen om de noodzakelijke informatie op de website te krijgen. Dat is niet alleen slecht voor de communicatieve kant maar het beperkt het Openbaar Lichaam ook in de mogelijkheden om via het internet haar diensten aan te bieden.

9. Overige relevante ontwikkelingen

Er zijn naast de beschreven activiteiten nog een aantal andere relevante ontwikkelingen die vermeldingswaardig zijn. De eerste proeve van kabinet en bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba is een integraal meerjarenprogramma. In dit plan wordt gezamenlijk gekomen tot prioriteiten voor de komende jaren. Het meerjarenprogramma moet zorgen voor meer gecoördineerd beleid van rijksoverheid en eilandelijke overheden over een langere periode in plaats van afzonderlijke incidentele afspraken. Het programma is een dynamisch stuurinstrument. Omstandigheden, plannen en prioriteiten kunnen en zullen de komende jaren veranderen. Het programma maakt de prioritaire thema's inzichtelijk, waardoor ook een beeld ontstaat van het voorzieningenniveau. Hierdoor kan er meer dan nu een integrale afweging gemaakt worden over het rijksbeleid ten aanzien van inwoners van Caribisch Nederland. In het bijzonder geldt dit voor de belangrijke thema's economische ontwikkeling, bestrijding van armoede en kinderrechten. Tevens is er in het programma aandacht voor het versterken van het eilandelijke bestuur.

10. Het veranderproces Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Op 1 januari 2013 was de nieuwe organisatie een feit. Inmiddels zijn er ook diverse maatregelen genomen om te komen tot geleidelijke afslanking van het ambtelijk apparaat. Medewerkers die de pensioengerechtigde leeftijd hebben, mogen (anders dan in het verleden het geval was) niet langer doorwerken, de medewerkers die op de loonlijst stonden van het Openbaar Lichaam maar feitelijk werk verrichten bij diverse stichtingen zijn uit het budget gehaald waar mogelijk. Ook is het Openbaar Lichaam actief geweest in het begeleiden bij het oprichten van Stichtingen zodat de transfer van medewerkers naar Stichtingen versoepeld kon worden. Het Mensontwikkelbedrijf is operationeel en ondergebracht bij de Unit Arbeidszaken. De zogenaamde job programma's zijn van start gegaan. Met dit traject wordt getracht met behulp van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de zogenaamde pool van contractanten en schoonmaaksters te saneren. Dit gebeurt door het inzetten van jobcoaches die proberen voor medewerkers een geschikte andere baan of opleiding te vinden. Deze groep heeft ook de mogelijkheid om binnen het ambtelijke apparaat te groeien door te solliciteren op openstaande functies. Voor een kleine groep wordt onderzocht of prepensioen pakketten zullen worden aangeboden.

E. Deelnemingen:

Inleiding

Het Openbaar Lichaam is bestuurlijk en financieel betrokken bij vele partijen, de zogenaamde verbonden partijen. Onder verbonden partijen wordt verstaan deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen en stichtingen waarin het Openbaar Lichaam een bestuurlijk en/of financieel belang heeft. In de meeste gevallen voeren deze partijen taken uit voor het openbaar lichaam.

Onderstaand treft u een overzicht van de deelnemingen waarin het Openbaar Lichaam een financieel belang heeft, alsmede deelnemingen in de private sector (zogenaamde overheids nv's) en tenslotte een overzicht van de deelnemingen aan maatschappelijke instellingen waaraan subsidie wordt verstrekt.

Organisaties waarin Openbaar Lichaam een financieel belang heeft:

- St. Eustatius telephone Company (Eutel) N.V.
- Saba Bank Resources N.V.
- Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen
- St. Eustatius Utility Company (STUCO)

Deelnemingen, nominaal en gestort kapitaal	Aandeel in %	USD
St. Eustatius telephone Company (Eutel) N.V.	100,00%	55.865
Saba Bank Resources N.V.	21,67%	12.104
Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen	2,83%	279.330
Gemeenschappelijk Elektriciteitsbedrijf Bovenwindse Eilanden	100,00%	PM
Totaal deelnemingen		347.299

Organisaties waarin Openbaar Lichaam een (indirect) bestuurlijk belang heeft (collectieve sector):

- Stichting Wegenfonds
- St. Eustatius Tourisme Development Foundation

Organisaties welke vanuit het Openbaar Lichaam een subsidie ontvangen:

- St. Eustatius Sport & Welfare Work Organization
- St. Eustatius Housing Foundation
- Gertrude Judson Library
- St. Eustatius Sport Facilities Foundation
- Sesna-Small Enterprises Stimulation Program
- Foundation Youth Care
- St. Eustatius Monument Foundation
- St. Eustatius Historical Foundation
- St. Eustatius Center for Archeology

F. *Grondbeleid*

Inleiding

Op dit ogenblik heeft het Openbaar Lichaam geen (actief) grondbeleid.

Een nota grondbeleid zou moeten aangeven welke voordelen een actief grondbeleid heeft, hoe tot uitvoering van het actieve grondbeleid kan worden gekomen, hoe het openbaar lichaam omgaat met gronduitgifte en grondprijnsbeleid en op welke wijze planologische en planeconomische sturing plaatsvindt.

In een dergelijke nota dient ook het financieel kader van het grondbedrijf van het openbaar lichaam beschreven te worden. Als complicatie bij dit alles dient er rekening mee gehouden te worden dat reparaties nodig zullen zijn in het over het verleden gevoerde beleid ten aanzien van uitgegeven erfpachtgronden. De juridische complexiteit van deze reparatie dwingt af dat dit vermoedelijk over een termijn van 8-10 jaar uitgespreid zal worden alvorens de volledige reparatie hiervan voltooid kan worden.

Er dient een keuze gemaakt om er naar te streven de exploitatie ten behoeve van de functieverandering of herontwikkeling van gronden al dan niet zoveel mogelijk in eigen hand te houden. Daarmee zou de verwerving van gronden en de nodige bewerkingen door en onder regie van het Openbaar Lichaam uitgevoerd kunnen worden, waarna de gronden bouwrijp voor een marktconforme prijs kunnen worden verkocht.

Een nota grondbeleid zou moeten aangeven welke voordelen een actief grondbeleid heeft, hoe tot uitvoering van het actieve grondbeleid kan worden gekomen, hoe het Openbaar Lichaam omgaat met gronduitgifte en grondprijnsbeleid en op welke wijze planologische en planeconomische sturing plaatsvindt. Uiteraard wordt in een dergelijke nota ook het financieel kader van het grondbedrijf van het openbaar lichaam beschreven.

Het grondbeleid van het Openbaar lichaam is geen doel op zich maar dient dienstbaar te zijn aan algemene en specifieke beleidsdoelstellingen van het openbaar Lichaam Sint Eustatius. Een belangrijke leidraad daarbij vormt uiteraard het in 2011 vastgesteld ontwikkelplan ruimtelijke ordening Sint Eustatius (S.D.P.). Andere belangrijke uitgangspunten daarbij zijn de Sociale Woningbouw, Economische Ontwikkeling en Stimulatie daarvan (aantrekken

investeerders en ontwikkeling toerisme), Jeugd en Onderwijs (zowel schoolgebouwen als sportterreinen), Maatschappelijke participatie en Zorg (woon- zorgcomplexen, kinderopvang, ziekenhuis).

Bovendien heeft een actief grondbeleid als voordeel dat gerealiseerde winsten op grondexploitaties ingezet kunnen worden als dekkingsmiddel voor andere publieke doeleinden. Dit laatste uiteraard als zij niet meer nodig zijn voor de afdekking van risico's in de grondexploitatie.

Ten aanzien van erfpacht zal in de komende tijd aandachtig gestudeerd dienen te worden hoe dit richting te geven om te komen tot evenwichtige toepassing en hoe te komen tot reparatie ter gelijktrekking van reeds uitgegeven rechten. Totdat het helder is welke weg het openbaar lichaam dient te bewandelen is het in principe het meest verstandig om geen nieuwe gronden in erfpacht uit te geven.

G. Collectieve sector

Als organisaties welke vallen binnen de collectieve sector van St. Eustatius zijn de volgende organisaties aangeduid:

- Stichting Wegenfonds
- St. Eustatius Tourism Development Foundation

Stichting Wegenfonds

De medewerkers van Stichting Wegenfonds zijn overgenomen door het Openbaar Lichaam. De werkzaamheden die deze groep uitvoert zal voortaan onder vlag van het eilandelijke bestuur voortgezet worden.

St. Eustatius Tourism Foundation

De St. Eustatius Tourism Development Foundation werd in het begrotingsjaar 2014 nog aangemerkt als zijnde mogelijk een onderdeel van de collectieve sector. Ondertussen heeft het CBS definitief aangegeven dat deze stichting geen onderdeel van de collectieve sector is.

Financiële begroting

In de financiële begroting treft u in compacte vorm alle financiële informatie aan inzake de taken en verantwoordelijkheidsgebieden van het Openbaar Lichaam.

Deze financiële informatie - inclusief de toelichting erbij - vormt de financiële begroting en is een wettelijk verplicht onderdeel van de aan te leveren begroting.

U heeft deze informatie echter ook al aangetroffen in de beleidsbegroting, op de diverse onderdelen waar de taken en verantwoordelijkheidsgebieden gepresenteerd werden. Ondanks dat dit feitelijk een duplicatie van informatie betekent hechten we er waarde aan u zoveel mogelijk het inzicht te hebben verschaft op het verband tussen de (wettelijke) taken en verantwoordelijkheidsgebieden enerzijds en de begrote baten en lasten op elk onderdeel (functie) anderzijds.

Uitgangspunten begroting 2016

1. De begroting wordt opgesteld op basis van bestaand beleid. Dat wil zeggen het beleid conform de (gewijzigde) begroting 2015. Van de meerjarenbegroting 2015-2018 vormt jaarrekening 2014 en de (gewijzigde) begroting 2015, de basis voor de begroting 2016.
2. In deze begroting heeft het Openbaar Lichaam slechts rekening gehouden met onvermijdelijke (nieuwe) uitgaven en autonome ontwikkelingen. De begroting is voor zover mogelijk opgesteld op basis van bestaand beleid. Het gaat dan om uitgaven en ontwikkelingen waar we als Openbaar Lichaam geen invloed op hebben. Dit betekent dat het voor het Openbaar Lichaam steeds een uitdaging blijft om de begroting sluitend te houden. Het Openbaar Lichaam is voornemens alle mogelijkheden uit te putten voor het genereren van extra baten en tegelijkertijd de lasten te beperken.
3. De meerjarenbegroting 2016-2019 wordt opgesteld overeenkomstig de begroting 2015.
4. Het Openbaar Lichaam heeft geen begrotingsruimte voor zaken als (vervangings)investeringen. Tot op heden heeft het Openbaar Lichaam gebruik gemaakt van begrotingsoverschotten die in het 4^e kwartaal worden geïdentificeerd om de nodige (vervangings) investeringen en nieuwe verplichtingen te realiseren.
5. Het beleidsdeel wordt zodanig ingericht dat het geschikt is voor autorisatie door de eilandraad. De raad stelt de begroting vast op grond van het beleidsdeel, hetgeen inhoudt dat alle voor de raad relevante informatie hierin wordt opgenomen.
6. De geraamde lasten voor 2016 zijn gebaseerd op het niveau van de vastgestelde primaire begroting 2015.
7. Voor 2015 zijn de prijzen gebaseerd op het niveau van 2014. Het Openbaar Lichaam heeft geen stelpost voor prijzen opgenomen. Daarnaast zijn er voor de jaren 2016 en verder voorsnog geen CAO verhogingen begroot.

Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
001	Bestuursorganen	10,290	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
002	Bestuursapparaat	134	-	-	-	-	-
003	Burgerzaken	111,980	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	131,784	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000
Totale baten		254,188	215,000	215,000	215,000	215,000	215,000
Lasten							
001	Bestuursorganen	2,095,764	1,720,000	1,757,300	1,757,300	1,757,300	1,757,300
002	Bestuursapparaat	3,452,961	3,085,000	2,997,800	2,997,800	2,997,800	2,997,800
003	Burgerzaken	116,486	35,000	10,000	10,000	10,000	10,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	24,976	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
Totale lasten		5,690,187	4,880,000	4,805,100	4,805,100	4,805,100	4,805,100
Benodigde algemene middelen		hoofdfunctie 0	(5,435,999)	(4,665,000)	(4,590,100)	(4,590,100)	(4,590,100)

Toelichtingen verschillen
Bestuursorganen

De reis en verblijfskosten worden in 2016 opgenomen exclusief de geplande dienstreis i.v.m. CN-week, in de loop van het jaar indien genoemde dienstreis door de Minister wordt gefinancierd worden de begroting aangepast. Voor de afgelopen jaren was dit +/- 60k voor de voor en najaar CN-week.

Bestuursapparaat

De extra lasten t.b.v het bestuursapparaat heeft met name te maken met het centraliseren van de afschrijvingslasten m.b.t algemeen bestuurlijke materiele vaste activa.

De afschrijvingslasten worden vanaf begroting 2015 anders gepresenteerd. Onderscheidt is gemaakt tussen algemeen bestuurlijke materiele vaste activa en infrastructurele materiele vaste activa. De afschrijvingslasten m.b.t:

- algemeen bestuurlijke materiele vaste activa worden in functie 002 Bestuursapparaat,
- infrastructurele materiele vaste activa betrekking hebbende met wegen worden in functie 210 Wegen, straten en pleinen opgenomen,
- infrastructurele materiele vaste activa betrekking hebbende met zeehaven worden in functie 220 Zeehaven opgenomen,
- infrastructurele materiele vaste activa betrekking hebbende met luchthaven worden in functie 230 Luchthaven opgenomen.

Burgerzaken

In de begroting 2015 wordt op de functie 003 Burgerzaken alleen de lasten m.b.t verkiezingen opgenomen. Per verkiezing wordt USD 35K begroot. Indien nodig wordt een aanvulling gedaan met een begrotingswijziging.

Het Openbaar Lichaam doet mee aan een drietal verkiezingen:

- Eilandsraadsverkiezingen,
- Tweede Kamerverkiezingen, en
- Europese Parlementsverkiezingen.

Zie onderstaand overzicht voor een indeling naar begrotingsjaar.

Verkiezing	Begrotingsjaar			
	2016	2017	2018	2019
Eilandsraadsverkiezingen	-	-	-	35,000
Tweede kamerverkiezingen	-	35,000	-	-
Europese parlementsverkiezingen	-	-	-	-

In 2016 wordt geen verkiezing verwacht.

Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
120	Brandweer en rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
130	Rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
Totale baten							
Lasten							
120	Brandweer en rampenbestrijding		-	-	-	-	-
130	Rampenbestrijding	156,558	135,000	50,000	50,000	50,000	50,000
Totale lasten		156,558	135,000	50,000	50,000	50,000	50,000
Bijdrage aan algemene middelen	hoofdfunctie 1	(156,558)	(135,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)	(50,000)

Toelichting verschillen
Rampenbestrijding

Het Openbaar Lichaam heeft conform de kostenbesluit Veiligheidswet BES lasten geraamd voor de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing alsmede in de kosten die door het Openbaar Lichaam voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp en uit gevolgen van die bestrijding.

Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
200	Algemeen beheer DROB	98,411	-	-	-	-	-
210	Wegen, straten en pleinen	-	-	-	-	-	-
211	Verkeersmaatregelen te land	-	-	-	-	-	-
220	Zeehavens	821,448	880,000	900,000	900,000	900,000	900,000
230	Luchtvaart	440,464	450,000	501,000	501,000	501,000	501,000
Totale baten		1,360,323	1,330,000	1,401,000	1,401,000	1,401,000	1,401,000
Lasten							
200	Algemeen beheer DROB	1,702,475	1,350,000	1,350,000	1,350,000	1,350,000	1,350,000
210	Wegen, straten en pleinen	41,893	470,000	370,000	370,000	370,000	370,000
211	Verkeersmaatregelen te land	6,424	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
220	Zeehavens	799,493	540,000	564,000	564,000	564,000	564,000
230	Luchtvaart	909,151	680,000	664,000	664,000	664,000	664,000
Totale lasten		3,459,436	3,060,000	2,968,000	2,968,000	2,968,000	2,968,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 2	(2,099,113)	(1,730,000)	(1,567,000)	(1,567,000)	(1,567,000)	(1,567,000)

Toelichtingen verschillen
Algemeen beheer DROB

De baten en lasten in 2016 is gelijk geraamd als die van 2015.

Zeehaven

De baten in 2016 (en verder) zijn verhoogd i.v.m met de invoering van stringente maatregelen om de inning bij de Zeehaven te verbeteren. Dit leidt tot een verwachte stijging in de inkomsten in het jaar 2016 van ruim \$20,000. Op basis van de huidige geldende regelgeving wordt ernaar gestreeft de inkomsten te maximaliseren. In de primaire begroting 2016 is nog geen rekening gehouden met de verwachte opbrengst als gevolg van de nieuwe havenverordening.

Luchtvaart

De baten in 2016 zijn verhoogd ten opzichte van 2015 rekening houdend met een verwachte opbrengst door het invoeren van een vergoeding voor gebruik van parkeerplaats bij het vliegveld.

Hoofdfunctie 3. Economische zaken

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 3. Economische zaken		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
300	Economische zaken	114,676	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000
310	Handel en Industrie	-	-	-	-	-	-
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	58,666	-	-	-	-	-
Totale baten		173,342	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000
Lasten							
300	Economische zaken	302,760	105,000	105,000	105,000	105,000	105,000
310	Handel en Industrie	-	-	-	-	-	-
341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	573,593	255,000	255,000	255,000	255,000	255,000
Totale lasten		876,353	360,000	360,000	360,000	360,000	360,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 3	(703,011)	(285,000)	(285,000)	(285,000)	(285,000)	(285,000)

Toelichtingen verschillen

Hoofdstuk 4. Onderwijs

Overzicht baten en lasten:		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Hoofdfunctie 4. Onderwijs					2014	2015	2016
Functie	Omschrijving						
Baten							
400	Algemeen Beheer	32,000	-	-	-	-	-
410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	735,000	-	-	-	-
461	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies	-	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	-	-	-	-	-	-
Totale baten		32,000	735,000	-	-	-	-
Lasten							
400	Algemeen Beheer	160,567	300,000	281,000	281,000	281,000	281,000
410	Openbaar Funderend Onderwijs	57,282	735,000	-	-	-	-
461	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies	-	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	7,931	55,000	30,000	30,000	30,000	30,000
Totale lasten		225,780	1,090,000	311,000	311,000	311,000	311,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 4	(193,780)	(355,000)	(311,000)	(311,000)	(311,000)	(311,000)

Toelichtingen verschillen
Algemeen Beheer

Bezuiniging met \$15,000 bij onderhoud school gebouwen en \$4,000 bij aankoop verbruiks- en gebruiksgoederen.

Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs

Bezuiniging met \$25,000 bij studiefondsen en studiebeursen

Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 5. Cultuur en Recreatie		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	-	-	-	-	-	-
530	Sport	-	-	-	-	-	-
541	Oudheidkunde/musea	-	-	-	-	-	-
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	-	-	-	-	-	-
580	Overige cultuur en recreatie	58,199	-	-	-	-	-
Totale baten		58,199	-	-	-	-	-
Lasten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	168,355	160,000	162,000	162,000	162,000	162,000
530	Sport	358,001	350,000	327,000	327,000	327,000	327,000
541	Oudheidkunde/musea	225,073	230,000	230,000	230,000	230,000	230,000
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	972,059	490,000	490,000	490,000	490,000	490,000
580	Overige cultuur en recreatie	250,927	580,000	565,000	565,000	565,000	565,000
Totale lasten		1,974,415	1,810,000	1,774,000	1,774,000	1,774,000	1,774,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 5	(1,916,216)	(1,810,000)	(1,774,000)	(1,774,000)	(1,774,000)	(1,774,000)

Toelichtingen verschillen
Openbaar bibliotheek

De werkelijke uitbetalingen aan subsidie aan Judson Bicentennial Library is ruim \$162,000 per jaar en niet \$ 160,000; dus een stijging met \$2,000.

Sport

De werkelijke uitbetalingen aan subsidie aan Stichting Sport facilities Foundation is ruim \$300,000 per jaar en niet \$323,000; dus een daling met \$23,000.

Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 6. Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
611	Werkgelegenheid	1,676	-	-	-	-	-
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	-	-	-	-	-	-
630	Sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	352,475	-	-	-	-	-
650	Kinderopvang	-	-	-	-	-	-
Totale baten		354,151	-	-	-	-	-
Lasten							
611	Werkgelegenheid	81,503	65,000	65,000	65,000	65,000	65,000
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	151,040	130,000	130,000	130,000	130,000	130,000
630	Sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	399,783	370,000	370,000	370,000	370,000	370,000
650	Kinderopvang	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
Totale lasten		932,326	865,000	865,000	865,000	865,000	865,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 6	(578,175)	(865,000)	(865,000)	(865,000)	(865,000)	(865,000)

Toelichtingen verschillen

Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu							
Functie	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
712	Verpleeginrichtingen	-	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	-	-	-	-	-	-
721	Reiniging	-	-	-	-	-	-
722	Riolering en waterzuivering	-	-	-	-	-	-
724	Lijkbezorging	-	-	-	-	-	-
725	Overige openbare hygiëne	26,056	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000
Totale baten		26,056	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000
Lasten							
712	Verpleeginrichtingen	-	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	82,417	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
721	Reiniging	141,370	100,000	90,000	90,000	90,000	90,000
722	Riolering en waterzuivering	62,352	75,000	45,000	45,000	45,000	45,000
724	Lijkbezorging	614	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
725	Overige openbare hygiëne	231,261	805,000	805,000	805,000	805,000	805,000
Totale lasten		518,014	1,025,000	985,000	985,000	985,000	985,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 7	(491,958)	(1,000,000)	(960,000)	(960,000)	(960,000)	(960,000)

Toelichtingen verschillen
Overige openbare hygiëne

Conform de tijdelijke regeling publieke gezondheidszorg Caribisch Nederland ontvangt het Openbaar Lichaam jaarlijks additioneel USD 438k tot en met 2019.

Reiniging

De begrotingspost “onderhoud rioleringen en waterzuiveringen” is gedaald met \$ 10,000.

Riolering en waterzuivering

De lasten i.v.m het leveren van water aan diensten is gedaald met \$ 30,000.

Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Overzicht baten en lasten:							
Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting							
Functie	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	54,969	-	-	-	-	-
822	Overige volkshuisvesting	-	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
Totale baten		54,969	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
Lasten							
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	265,019	265,000	265,000	265,000	265,000	265,000
822	Overige volkshuisvesting	-	-	-	-	-	-
Totale lasten		265,019	265,000	265,000	265,000	265,000	265,000
Benodigde algemene middelen	hoofdfunctie 8	(210,050)	(225,000)	(225,000)	(225,000)	(225,000)	(225,000)

Toelichtingen verschillen

Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Baten							
910	Reserves en voorzieningen	-	-	-	-	-	-
913	Beleggingen	(1,726)	-	-	-	-	-
920	Belastingen	316,702	300,000	307,000	307,000	307,000	307,000
921	Vrije uitkeringen	12,675,591	11,455,000	11,336,480	11,336,480	11,336,480	11,336,480
922	Algemene uitgaven en inkomsten	790,730	115,000	115,000	115,000	115,000	115,000
	Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totale baten		13,781,297	11,870,000	11,758,480	11,758,480	11,758,480	11,758,480
Lasten							
910	Reserves en voorzieningen	354,318	-	-	-	-	-
913	Beleggingen	-	-	-	-	-	-
920	Belastingen	137,222	-	-	-	-	-
921	Vrije uitkeringen	-	-	-	-	-	-
922	Algemene uitgaven en inkomsten	1,817,688	600,000	1,131,380	1,131,380	1,131,380	1,131,380
	Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totale lasten		2,309,228	600,000	1,131,380	1,131,380	1,131,380	1,131,380
Bijdrage aan algemene middelen	hoofdfunctie 9	11,472,069	11,270,000	10,627,100	10,627,100	10,627,100	10,627,100

Toelichtingen verschillen

Belastingen

Er wordt een stijging in de inkomsten uit motorrijtuigenbelasting met \$ 7,000 verwacht in 2016.

Vrije uitkering

De bijzondere uitkering voor rampenbestrijding wordt begin 2016 stopgezet, dus \$136,000 minder aan inkomsten geraamd onder functie 921. Er is ook rekening gehouden met een indexering van de vrije uitkering met \$18,480 per jaar vanaf 2014.

Algemene uitgaven en inkomsten

Er zijn een aantal stelposten opgenomen onder functie 922 i.v.m geaccumuleerde verliezen, voorgenomen beleidsbeslissingen, uitkering voormalige gezagdragers, belasting onroerende zaken, constitutionele zaken en onvoorziene uitgaven.

Vrije uitkering

Uitkeringen Nederland	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenbegroting		
				2017	2018	2019
Vrije uitkering	10,579,697	10,528,000	10,546,480	10,546,480	10,546,480	10,546,480
Totaal vrije uitkering	10,579,697	10,528,000	10,546,480	10,546,480	10,546,480	10,546,480
Bijzondere uitkeringen	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenbegroting		
				2017	2018	2019
Fysieke voorzieningen	18,685	-	-	-	-	-
<i>Project Job Programs Sint Eustatius</i>	209,100	-	-	-	-	-
<i>Waste Mangement Project</i>	1,800,000	-	-	-	-	-
<i>We CAN Young</i>	26,400	-	-	-	-	-
<i>Sociale Kanstraject Jongeren</i>	352,475	352,400	370,000	370,000	370,000	370,000
<i>Roaming Animals</i>	562,715	-	-	-	-	-
<i>Strengthening Nature Management</i>	287,000	-	-	-	-	-
<i>Publieke gezondheidszorg</i>	438,822	438,800	438,000	438,000	438,000	438,000
<i>Schoolontbij Gov de Graaf School</i>	28,564	-	-	-	-	-
<i>Uitvoeren huisbezoekers 2014</i>	12,514	-	-	-	-	-
<i>Sportcoach</i>	31,024	-	-	-	-	-
<i>Brede school</i>	37,220	-	-	-	-	-
<i>Mega D Foundation</i>	7,000	-	-	-	-	-
<i>Daughters of the King</i>	23,000	-	-	-	-	-
<i>Rampenbestrijding</i>	136,000	136,000	-	-	-	-
<i>Nustar Jobprogram</i>	176,317	-	-	-	-	-
Totaal bijzondere uitkeringen	4,146,836	927,200	808,000	808,000	808,000	808,000
Totaal generaal uitkeringen Nederland	14,726,533	11,455,200	11,354,480	11,354,480	11,354,480	11,354,480

Vrije uitkering

De vrije uitkering is in 2014 niet (noemenswaardig) geïndexeerd, ondanks dat een jaarlijkse indexering aan de openbare lichamen is toegezegd. Hierdoor was er nog verdere druk op de begroting komen te staan in de jaren 2014 en 2015, daar Sint Eustatius wel over 2013 een algemene prijsverhoging van 2.3% heeft gekend over – welke via de indexatie van de vrije uitkering in 2014 gedeeltelijk gedekt had moeten worden. Voor 2014 geldt dat er voornamelijk over het eerste halfjaar weer een

opwaarts effect is geweest op het algemene prijsniveau en is zelfs per begin juli het inflatieniveau van 2.9% gehaald.

De hoogte van de indexering van de vrije uitkering over 2014 is pas bekend gemaakt in oktober 2015. Ingaande 2016 wordt de vrije uitkering verhoogd met \$18,480. Er wordt in de begroting onder functie 921 ook rekening gehouden met een nog te ontvangen bedrag aan vrije uitkering voor de jaren 2014 en 2015 van \$36.960. In de begroting 2016 is vooralsnog niet gerekend op enige verdere verkrijging van indexeringstoezeggingen over 2015

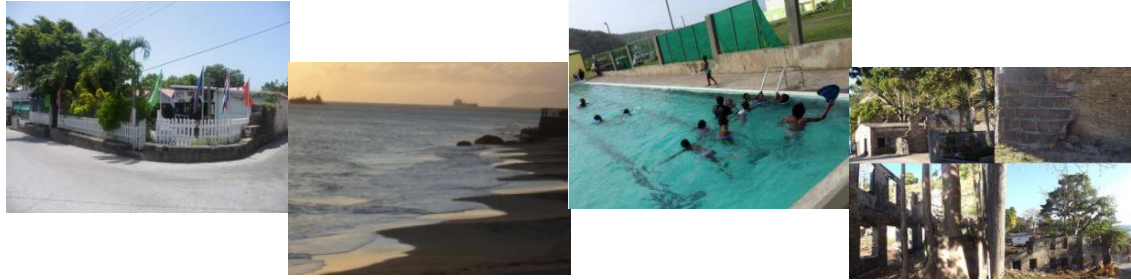
Bijzondere uitkering

Het Openbaar Lichaam ontvangt in voorgaande jaren een drietal structurele bijzondere uitkeringen:

- Rampenbestrijding (\$136,000),
- Sociale kanstraject jongeren (\$370,000),
- Publieke gezondheidszorg (\$438,000 tot en met 2019).

De projecten gefinancierd met incidentele bijzondere uitkeringen worden geacht door te lopen na uitnutting van de bijzondere uitkering. De financiering van deze projecten horen dan door het Openbaar Lichaam zelf te worden gefinancierd. Echter zijn er onvoldoende middelen om dit te garanderen.

In 2016 wordt de bijzondere uitkering van het Rijk voor rampenbestrijding stopgezet. Er is slechts \$50,000 gereserveerd uit eigen middelen in de begroting 2016.

Bijlagen:

- Overzicht van de vrije en bijzondere uitkeringen
- Overzicht personeel
- Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven
- Overzicht van voorgenomen investeringen
- Overzicht subsidies en inkomensoverdrachten
- Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht van de vrije uitkeringen

Uitkeringen Nederland	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenbegroting		
				2017	2018	2019
Vrije uitkering	10,579,697	10,528,000	10,546,480	10,546,480	10,546,480	10,546,480
Totaal vrije uitkering	10,579,697	10,528,000	10,546,480	10,546,480	10,546,480	10,546,480
Bijzondere uitkeringen	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenbegroting		
				2017	2018	2019
<i>Fysieke voorzieningen woning hulp</i>	18,685	-	-	-	-	-
<i>Project Job Programs Sint Eustatius</i>	209,100	-	-	-	-	-
<i>Waste Management Project</i>	1,800,000	-	-	-	-	-
<i>We CAN Young Project</i>	26,400	-	-	-	-	-
<i>Sociale Kanstraject Jongeren</i>	352,475	352,400	370,000	370,000	370,000	370,000
<i>Roaming Animals</i>	562,715	-	-	-	-	-
<i>Strengthening Nature Management</i>	287,000	-	-	-	-	-
<i>Publieke gezondheidszorg</i>	438,822	438,800	438,000	438,000	438,000	438,000
<i>Schoolontbijt Gov de Graaf School</i>	28,564	-	-	-	-	-
<i>Uitvoeren huisbezoekers 2014</i>	12,514	-	-	-	-	-
<i>Sportcoach</i>	31,024	-	-	-	-	-
<i>Brede school</i>	37,220	-	-	-	-	-
<i>Mega D Foundation</i>	7,000	-	-	-	-	-
<i>Daughters of the King</i>	23,000	-	-	-	-	-
<i>Rampenbestrijding</i>	136,000	136,000	-	-	-	-
<i>Nustar Jobprogram</i>	176,317	-	-	-	-	-
Totaal bijzondere uitkeringen	4,146,836	927,200	808,000	808,000	808,000	808,000
Totaal generaal uitkeringen Nederland	14,726,533	11,455,200	11,354,480	11,354,480	11,354,480	11,354,480

Overzicht personeel

Directie	Unit	Bezetting FTE	Personeelslasten Bezetting	Vacature FTE	Personeelslasten Vacatures
Bestuurscollege	Gedeputeerden	2	170,000	-	-
	Eilandsecretaris	1	97,000	-	-
	Concerncontroller	-	-	-	-
	Gezaghebber	1	105,000	-	-
	Secretarieel	-	-	2	45,000
	Bestuursadviseur	-	-	4	135,000
Bureau Bestuursondersteuning	Directie Bureau	-	-	-	-
	Bestuursondersteuning	-	-	-	-
	Communicatie	5	151,000	-	-
	Juridisch	2	77,000	-	-
	Rampenbestrijding	1	64,000	-	-
Secretarieel	6	230,000	-	-	
Directie Economie en Infrastructuur	Directie Economie en Infrastructuur	1	65,000	-	-
	Beleid en Ondersteuning Economie en Infrastruct.	9	318,000	-	-
	Inspectie en uitvoering Economie en Infrastuct.	8	289,000	1	18,000
	Vergunningen Economie en Infrastructuur	4	133,000	-	-
	Werkplaats en Onderhoud	48	995,000	-	-
	Luchthaven	24	563,000	3	48,000
	Zeehaven	13	354,000	3	48,000
	Directie Maatschappij en Welzijn	Directie Maatschappij en Welzijn	1	61,000	-
Beleid en Ondersteuning Maatschappij	-	-	1	35,000	
Cultureel Maatschappelijk Ontwikkeling	7	229,000	1	27,000	
Inspectie Maatschappij en Welzijn	7	181,000	1	37,000	
Openbare Gezondheid	2	62,000	1	45,000	
Directie Publiekszaken en Ondersteuning	Directie Publiekszaken en Ondersteuning	-	-	1	61,000
	Beleid en Ondersteuning Publiekszaken	1	40,000	2	130,000
	Secretariaat Publiekszake en Ondersteuning	1	32,000	-	-
	Financien	7	191,000	2	118,000
	Klantenloket	5	126,000	1	45,000
	Organisatie Ontwikkeleing en Beheer	8	256,000	1	52,000
Gezaghebber	Kabinet van de Gezaghebber	2	99,000	-	-
Eilandraad	Griffier	2	104,000	-	-
Totaal		168	4,992,000	24	844,000

Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Aanschafwaarde 1-1-2016	Aanschafwaarde 31-12-2016	Afschrijvingen 2016	Boekwaarde 1-1-2016	Boekwaarde 31-12-2016	kapitaal-lasten 2016	kapitaal-lasten 2017	kapitaal-lasten 2018	kapitaal-lasten 2019
Gronden en terreinen	31,443,206	31,443,206	-	31,443,206	31,443,206	-	-	-	-
Woonruimten en bedrijfsgebouwen	4,490,635	4,490,635	126,732	4,156,946	4,035,062	70,870	70,870	70,870	70,870
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2,868,983	3,192,573	72,305	3,052,077	2,989,797	19,700	27,790	35,880	35,880
Overige duurzame bedrijfsmiddelen	83,252	83,252	13,038	40,901	27,863	5,540	3,630	3,630	3,630
Vervoermiddelen	731,345	731,345	107,186	336,070	244,913	91,200	91,200	100,930	100,930
Machines, apparaten en installaties	77,711	77,711	9,712	69,931	60,219	13,350	13,350	10,400	10,400
Automatiseringsmiddelen	241,942	241,942	48,388	125,523	91,627	34,010	32,700	32,650	32,650
Overige MVA*:									
1. Sports facilities	982,996	982,996	23,333	886,650	912,997	-	-	-	-
2. Organisatie									
Verbetering	382,713	382,713	-	382,713	382,713	-	-	-	-
3. Inventaris	44,776	44,776	8,955	31,870	22,915	8,980	8,980	8,970	8,970
Grandtotal	41,347,559	40,623,946	409,648	40,525,886	40,211,311	243,650	248,520	263,330	263,330

Overzicht van voorgenomen investeringen (bedragen in duizenden)

Omschrijving	Kapitaal- Dienst	Renteloze lening	Afschrijvingslasten				Onder- ou- ds lasten
			2016	2017	2018	2019	
<i>Onderwijs huisvesting¹</i>		4,000	-	-	-	-	190,000
<i>Woonruimten bedrijfsgebouwen</i>			70,870	70,870	70,870	70,870	60,000
<i>Grond, weg, en waterbouw kundige werken</i>	323,590		19,700	27,790	35,880	35,880	345,000
<i>Overige duurzame bedrijfsmiddelen</i>			5,540	3,630	3,630	3,630	PM
<i>Vervoersmiddelen</i>	157,140		91,200	91,200	100,930	100,930	72,000
<i>Machines, apparaten en installaties</i>			13,350	13,350	10,400	10,400	151,000
<i>Automatisering</i>			34,010	32,700	32,650	32,650	PM
<i>Overige materiele vaste activa</i>							
<i>1. Sports facilities</i>			-	-	-	-	-
<i>2. Organisatie verbetering</i>			-	-	-	-	-
<i>3. Inventaris</i>			-	-	-	-	-
Totaal	480,730	4,000	243,650	248,520	263,330	263,330	-

Alle bedragen luiden in duizenden USD.

1 Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft de onderwijshuisvestingsplannen recentelijk geconcretiseerd.

De totale investering bedraagt 12.7 Mio. Het Openbaar Lichaam draagt hieraan bij met 4 Mio in de vorm van een renteloze lening waarbij de afgesproken aflossingsbedrag 0.2 Mio is.

Overzicht subsidies en inkomensoverdrachten

Hoofdfunctie	Type subsidie	Organisatie	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenbegroting			
						2017	2018	2019	
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	Subsidie algemeen	Vrijwilligers Korps Sint Eustatius	6,424	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000
3	Economische Zaken	Subsidie algemeen	Small Enterprises Stimulation Programme	30,204	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000
5	Cultuur en recreatie	Subsidie algemeen	Stichting Openbare Bibliotheek	166,225	162,000	162,000	162,000	162,000	162,000
		Subsidie algemeen	Sint Eustatius Sport Facilities Foundation	227,003	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
		Subsidie algemeen	Sint Eustatius Social en Welfare Work Organisation	20,004	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
		Subsidies/bijdr. aan stichtingen en verenigingen	Sint Eustatius Monument Foundation	57,108	57,108	57,108	57,108	57,108	57,108
		Subsidie algemeen	Monumentenraad	1,261	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
		Subsidies/bijdr. aan stichtingen en verenigingen	Sint Eustatius Historical Foundation	111,600	112,000	112,000	112,000	112,000	112,000
		Subsidie salarislasten	Sint Eustatius Archeology Center	55,104	55,104	55,104	55,104	55,104	55,104
		Subs/bijdr. aan Stenapa	Sint Eustatius National Parks	125,004	125,000	125,000	125,000	125,000	125,000
		Subsidie algemeen	Sint Eustatius Tourism Development Foundation	416,074	407,000	407,000	407,000	407,000	407,000
6	Sociaal voorzieningen en maatschappelijk werk	Subs/bijdr. aan volksfeesten e.d.	Overige diverse evenementen	89,081	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
		Subsidie algemeen	Edu Partners / Sociale Vormingsplicht	369,544	370,000	370,000	370,000	370,000	370,000
8	Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting	Subsidie algemeen	Sint Eustatius Youth Care Foundation	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
		Subsidie algemeen	Sint Eustatius Housing Foundation	265,019	265,000	265,000	265,000	265,000	265,000
Totaal (in duizenden)			2,239	2,312	2,312	2,312	2,312	2,312	

Overzicht van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Realisatie per 1-1-2014	Realisatie per 31-12-2014	Geraamd per 31-12-15	Meerjarenbegroting		
				2016	2017	2018
Reserves	19,140,489	18,188,697	18,188,697	18,188,697	18,188,697	18,188,697
Voorzieningen	256,479	609,067	640,911	672,755	704,599	736,443
Totaal	19,396,968	18,797,764	18,829,608	18,861,452	18,893,296	18,925,140

**ST. EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND**

ADDENDUM CONCEPT-BEGROTING 2016

1. Advies van het College Financieel Toezicht BES d.d 16 november 2015
  - De 1^e correctie op pagina 2 van het advies, is verwerkt onder hoofdfunctie 4 op pagina 63 van de concept begroting 2016.
  - De 2^e correctie op pagina 3 van het advies; alle bedragen zijn verwerkt in de concept begroting 2016:
    - Indexering vrije uitkering USD 18.480, verwerkt onder hoofdfunctie 9, pagina 68
    - Reiskosten CN-week USD 63.360, zijn meegenomen in de lasten onder hoofdfunctie 0, pagina 58
    - Aflossing doelsaldo USD 106.959, verwerkt onder hoofdfunctie 9, pagina 68
    - Renteloze lening OCW USD 200.000, verwerkt onder hoofdfunctie 9, pagina 68
  - De 3^e correctie op pagina 3 van het advies, is niet verwerkt in de concept begroting 2016. De negatieve saldo in de jaarrekening 2014 van USD 312.792 is reeds verwerkt in de 2de UR 2015. De onttrekking in 2014 aan de reserve van USD 193.000 dient volgens CFT ook in de begroting 2016 te worden verwerkt. De raad dient hierover een beslissing te nemen aangezien dit bedrag reeds uit de algemene reserve is gedekt.
  - Risicoparagraaf op pagina 6 van het advies,
    - Afrekening Governor de Graaf School, er dient een definitieve afrekening plaats te vinden door het openbaar lichaam
    - Personeelsbestand: er dient een integrale scan van het personeelsbestand waarbij vastgesteld dient te worden of werknemers aangemeld zijn bij PCN
    - Uurloners: het openbaar lichaam dient een besluit te nemen over de status van de uurloners en in hoeverre dienen ze aangemeld te zijn bij PCN
2. Advies van het College Financieel Toezicht BES d.d 18 november 2015
  - Algemeen: textuele aanpassing op pagina 3 van de concept begroting 2016, is reeds verwerkt. De wijziging in de text onder "sluitende begroting / begrotingsoverschot" luidt als volgt:

ST. EUSTATIUS CARIBISCH NEDERLAND

“Wij presenteren uw raad een sluitende meerjarenbegroting voor het jaar 2016. In de sluitende begroting zijn lasten ter grootte van USD 307,000 opgenomen. Dit is vereist ter dekking van de aflossing op de renteloze leningen inzake:

- de onderwijshuisvesting, USD 200,000;
  - in verband met aflossing van de Financiële Afhandeling BES (FAOBES), USD 107,000”.
- Hoofdfunctie 5: cijfermatige aanpassing op pagina 28 van de concept begroting 2016 is reeds verwerkt. Het totaal in het jaar 2016 moet zijn USD (1.774.000) in plaats van USD (1.744.000).
  - Personeel: cijfermatige aanpassing op pagina 45 van de concept begroting 2016 is reeds verwerkt. Totaal fte moet zijn 192 in plaats van 172.
  - Personele kosten: In 2013, 2014 en 2015 zijn de personele lasten niet volledig opgenomen in de begroting. De werkgeverslasten zijn nooit of niet volledig geraamd in die jaren. Dit dient gecorrigeerd te worden in de concept begroting 2016. Het verschil tussen de realisatie 2014 en de concept begroting 2016 is USD 1.3 mln. Onderaan is een voorstel tot wijziging van de concept begroting 2016 met USD 1.4 mln ten bate van de correctie in de personele lasten en USD 0.5 mln ter dekking tekort 2014. In 2016 wordt geld reserveerd om vooral de bijdrage aan gesubsidieerde instellingen weer aan te vullen.

	Functie	Begrotingspost		Omschrijving	Concept Begroting 2016	Voorstel bezuiniging
1	001	60013100	Bestuurscollege	Lonen en sociale lasten	\$ 180,000	\$ 90,000
2	001	60013100	Bestuurscollege	Advieskosten	\$ 72,000	\$ 30,000
3	001	60013200	Bestuurscollege	Kosten structuurplannen	\$ 37,000	\$ 25,000
4	002	60024000	Directie P&O	Bij- omscholing	\$ 75,000	\$ 50,000
5	002	60024211	Centrale Inkoop	Onderhoud gebouwen	\$ 50,000	\$ 25,000
6	002	60024211	Centrale Inkoop	Electricity	\$ 265,000	\$ 65,000
7	002	60024211	Centrale Inkoop	Kantoorbehoefte	\$ 65,000	\$ 25,000
8	002	60024220	Personeel en Organisatie	Kosten structuurplannen	\$ 25,000	\$ 20,000
9	002	60024400	Financien	Controlekosten	\$ 90,000	\$ 25,000
10	002	60025100	Secretariaat E&I	Contractanten	\$ 127,700	\$ 98,400
11	002	60026000	Directie Maatschappij	Kosten structuurplannen	\$ 52,000	\$ 32,000
12	210	62105720	Algemeen Beheer Drob	Onderhoud wegen, straten	\$ 350,000	\$ 200,000
13	220	62205300	Zeehaven	Onderhoud wegen en	\$ 85,000	\$ 60,000

**ST. EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND**

				bouwkundige werken		
14	400	64006510	Onderwijs Algemeen	Onderhoud gebouwen	\$ 175,000	\$ 125,000
15	480	64806530	Studiefondsen	Studiebeurzen	\$ 30,000	\$ 20,000
16	510	65106310	Bilbiotheek	Subsidie	\$ 162,000	\$ 30,000
17	530	65306320	Sport Algemeen	Subsidie	\$ 300,000	\$ 50,000
18	541	65416370	Oudheidkunde/Musea	Subsidie	\$ 230,000	\$ 50,000
19	580	6580	St. Eustatius Tourism	Subsidie	\$ 424,000	\$ 173,000
20	560	65605220	Stenapa	Subsidie	\$ 125,00	\$ 25,000
21	560	65605750	Openbaar Groen	Onderhoud	\$ 345,000	\$ 145,000
22	560	65606330	Volksfeesten	Bijdrage	\$ 85,000	\$ 50,000
23	620	66206360		Kosten structuurplannen	\$ 47,000	\$ 27,000
24	650	66506200	Youthcare Foundation	Subsidie	\$ 300,000	\$ 70,000
25	721	67215760	Reiniging	Onderhoud	\$ 90,000	\$ 50,000
26	722	67225630	Rioleringen en waterzuivering	Levering water	\$ 40,000	\$ 24,412
27	820	68205740	Woningbouw	Subsidie	\$ 265,000	\$ 150,000
28	922	69220000	Algemene uitgaven en inkomsten	Pens. uitkering voormalige gezagdr.	\$ 292,000	\$ 100,000
29	922	69220001	Stelpost	Constitutionele zaken	\$ 100,000	\$ 50,000
30	922	69220001	Stelpost	Afvalverwerking	\$ 135,000	\$ 30,000
31	922	69220001	Stelpost	Voorgenomen beleid	\$ 9,380	\$ 9,380
						\$ 1,924,192

Correctie personeellasten   \$ 1,418,400
 Dekking tekort 2014   \$ 505,792
 Totale wijziging   \$ 1,924,192

3. Op pagina 24 van de concept begroting 2016, in het jaar 2015 moet USD 735,000 staan in plaats van nul.